

SODIŠČE
EVROPSKE UNIJE

Letno poročilo 2024

Letni pregled

Sodišče Evropske unije zagotavlja varstvo prava Unije

Sodišče Evropske unije je ena od sedmih evropskih institucij.

Kot sodna institucija Unije ima nalogo zagotavljati spoštovanje prava Unije, tako da skrbi za enotno razlago in uporabo Pogodb ter zagotavlja nadzor nad zakonitostjo aktov, ki so jih sprejele institucije, organi, uradi in agencije Unije.

Institucija prispeva k ohranjanju vrednot Unije in s svojo sodno prakso krepi evropsko izgradnjo.

Sodišče Evropske unije sestavljata dve sodišči: „Sodišče“ in „Splošno sodišče“.

Letno poročilo 2024

Letni pregled

Kazalo

Predgovor predsednika	4
1. Leto 2024 na kratko	7
A. Leto v slikah	8
B. Leto v številkah	16
Institucija leta 2024	16
Sodno leto (Sodišče in Splošno sodišče)	17
Jezikovne službe	18
2. Sodna dejavnost	21
A. Sodišče v letu 2024.....	22
Dejavnost in razvoj Sodišča	22
Člani Sodišča.....	26
B. Splošno sodišče v letu 2024.....	30
Dejavnost in razvoj Splošnega sodišča	30
Novosti v sodni praksi	32
Člani Splošnega sodišča	36
C. Sodna praksa v letu 2024	40
Fokus Sveženj o mobilnosti 2020: poštena konkurenca in izboljšanje delovnih pogojev za varnejši, trajnostni in pravičnejši cestni sektor	40
Fokus Ekološka pridelava in označevanje ekoloških proizvodov	42
Fokus Dostop javnosti do pogodb o nakupu cepiv proti covidu-19	46
Fokus Omejevalni ukrepi v zvezi z ukrepi, ki spodbkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine.....	50
Pregled najpomembnejših sodb leta	54

3. Uprava v službi sodstva	75
A. Uvod sodnega tajnika.....	76
B. Najpomembnejši dogodki leta.....	78
Delni prenos pristojnosti za predhodno odločanje	78
20. obletnica širitve leta 2004.....	82
Okrepljen etični okvir za osebje Sodišča Evropske unije.....	85
C. Odnosi z javnostjo	88
4. Okoljsko ozaveščena institucija	91
5. Pogled v prihodnost.....	95
6. Ostanite povezani!.....	99

Koen Lenaerts

predsednik Sodišča
Evropske unije

Sodišče Evropske unije je kljub zapletenim svetovnim razmeram uspelo ohraniti svojo usmeritev, ki temelji na poslanstvu pravičnosti in načelu pravne države, ki sta mu bili zaupani s Pogodbama. Vsakodnevno si je prizadevalo za zaščito temeljnih vrednot Evropske unije in prispevanje k izgradnji skupnega pravnega reda držav članic. Določilo je tudi nove ključne mejnike za svoje delovanje v prihodnjih letih.

Preteklo leto je zaznamovalo začetek novega obdobja za institucijo in razdelitev pristojnosti med Sodiščem in Splošnim sodiščem ter med tema sodiščema in sodišči držav članic Unije. Delni prenos pristojnosti Sodišču za predhodno odločanje na Splošno sodišče je bil pomemben korak v razvoju sodne strukture Unije. V interesu stranke bo ta prenos zagotovil boljšo porazdelitev delovne obremenitve med obema sodiščema s tem, da bo Sodišču omogočil, da se bolj osredotoči na svojo vlogo ustavnega in vrhovnega sodišča Unije. To temeljito reformo je omogočilo kolegialno in učinkovito sodelovanje med obema sodiščema med celotnim trajanjem tega postopka, vse od priprave zahteve za spremembo Statuta, naslovljene na zakonodajalca Unije, do njenega dejanskega izvajanja. Zadnjenavedeno je bilo plod tesnega sodelovanja med sodnimi tajništvi in zadevnimi službami institucije, da bi se Splošnemu sodišču omogočilo, da te nove spore obravnava v optimalnih pogojih.

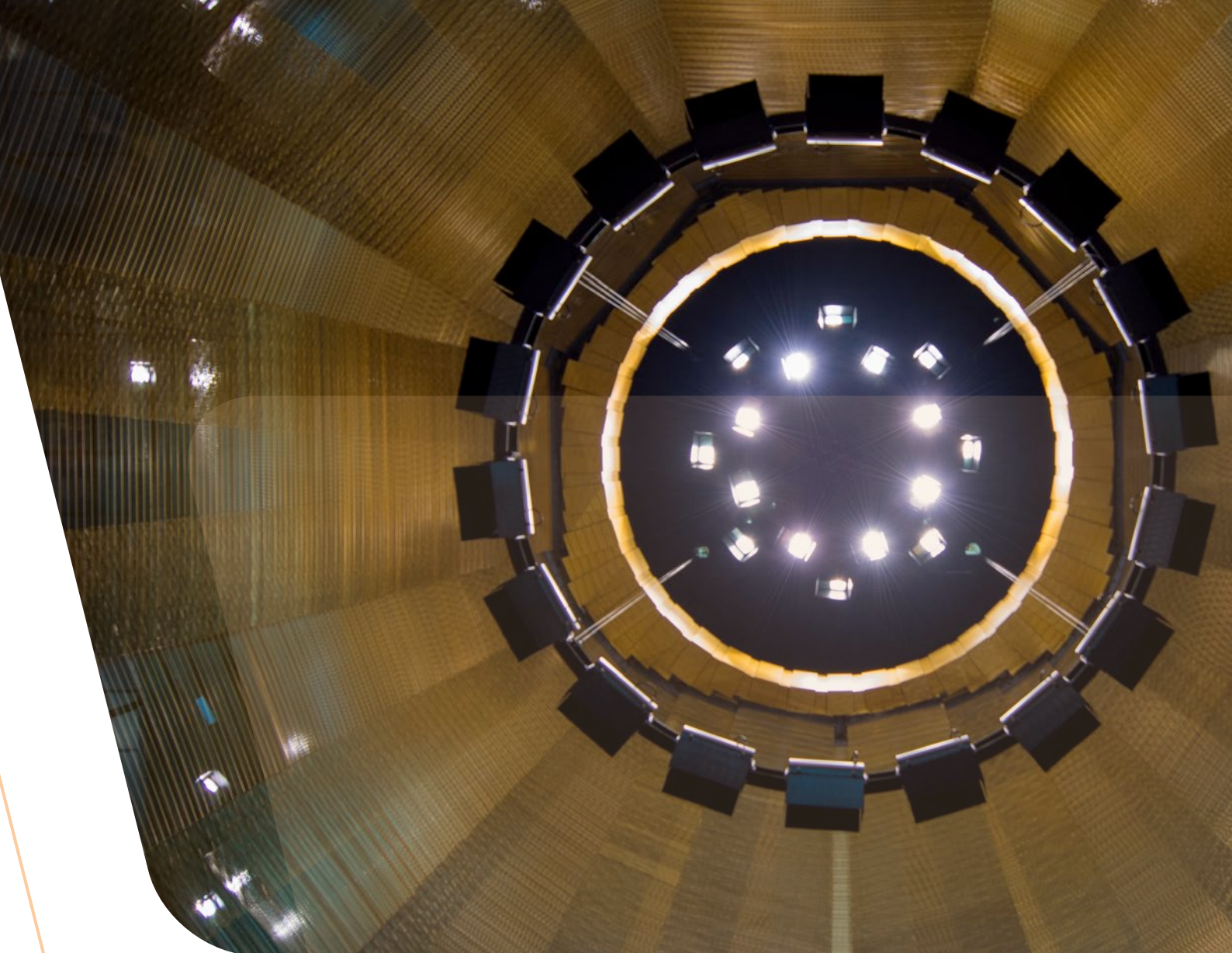
Poleg tega je institucija maja 2024 praznovala dvajseto obletnico največje širitve Unije, tako po številu zadevnih državljanov in držav kot po njeni simbolni razsežnosti. Praznovanje je potekalo v obliki konference, na kateri je bila poudarjena obogatitev skupne dediščine, ki jo pomeni pristop desetih novih držav, ker prinaša novo raznolikost nacionalnih zgodovin, kultur in pravnih tradicij. S tem pristopom, ki je združil obe polovici celine – vzhod in zahod – v skupnem zgodovinskem ustavnem projektu, je bilo tudi nazorno in konkretno pokazano, da je ideal miru, ki mu sledi Unija, v samem središču procesa evropskega povezovanja.

Leto 2024 je z organizacijskega vidika zaznamovala še ena večja delna zamenjava članov Sodišča, in sicer prisega devetih novih članov, od katerih jih je bilo pet prej sodnikov Splošnega sodišča. Ta velika sprememba, pred katero je bilo 4. oktobra 2024 izrečenih zelo veliko sodb, je zahtevala brezhibno organizacijo, da so lahko bili člani in njihovi kabineti sprejeti v najboljših možnih pogojih ter da se je čim bolj zmanjšal vpliv na urejeno nadaljevanje dejavnosti institucije.

V letu 2025 se bo celotna institucija soočala s pomembnimi izzivi. Ti se bodo nanašali na zunanje odnose, pri čemer je načrtovana prenova spletne strani Sodišča in iskalnika sodne prakse ter uvedba spletnega televizijskega kanala, namenjenega dejavnosti Sodišča. Namen teh projektov je zadovoljiti potrebe pravnih strokovnjakov ter prispevati k doseganju temeljnega cilja, ki je približati pravosodje državljanom, da bi ti bolje razumeli njegovo vlogo in sprejete odločitve. Izzivi pa se bodo nanašali tudi na naš način dela v prihodnosti, pri čemer bomo nadaljevali delo na področju morebitne uporabe umetne inteligence in informacijskega programa integriranega sistema za vodenje zadev. Ti ukrepi se bodo izvajali z namenom, da se naši instituciji omogoči večja učinkovitost pri obvladovanju povečanega števila zadev, pri čemer se ohrani najvišja raven kakovosti, ki se zahteva z nalogo pravosodja, preneseno nanjo, in upoštevajo vse zahteve, na katerih temelji.

K. Lenaers

**Leto 2024
na kratko**

A. Leto v slikah

Februar

Evropski parlament je odobril delni prenos pristojnosti za predhodno odločanje na Splošno sodišče

Sodišče je, da bi se ponovno uravnotežila porazdelitev sodnih zadev med obe sodišči Unije in da bi se Sodišču omogočilo, da se bolj osredotoči na svojo vlogo ustavnega in vrhovnega sodišča, novembra 2022 na zakonodajalca Unije naslovilo predlog za spremembo Statuta Sodišča, ki se je nanašal na delni prenos pristojnosti za predhodno odločanje na Splošno sodišče. Po več mesecih pregleda in pogajanj v zakonodajnem postopku je Evropski parlament 27. februarja z zelo veliko večino to pomembno reformo odobril.

Mednarodno srečanje „Pravičnost, prihodnje generacije in okolje“ v francoskem ustavnem svetu

Predsednik Sodišča Koen Lenaerts je odšel v Pariz zaradi mednarodnega srečanja, ki sta ga organizirala francoski ustavni svet ter francoski inštitut za preučevanje in raziskovanje na področju prava in pravičnosti. Na tem prvem tovrstnem srečanju se je zbralo okoli sto predsednikov in sodnikov nacionalnih, regionalnih in mednarodnih vrhovnih sodišč, da bi razpravljali o naraščajočem vplivu pojma „prihodnje generacije“ v okoljskih sporih.

Marec

Obisk predsednika Češke republike, Petra Pavela

Koen Lenaerts, predsednik Sodišča, Jan Passer, sodnik Sodišča, ter Petra Škvařilová-Pelzl in David Petrlíka, sodnika Splošnega sodišča, so sprejeli predsednika Češke republike Petra Pavela. Delegacija si je lahko na srečanju s člani osebja institucije češkega državljanstva ogledala sliko *Na cestě* češke slikarke Míle Doleželove, ki jo je posodila Masarykova univerza in ki nosi sporočilo upanja, svobode in humanizma.

Prvi letni dialog med Evropskim parlamentom in Sodiščem

Parlament in Sodišče sta se, spodbujena s kakovostjo izmenjav mnenj o osnutku uredbe za prenos pristojnosti za predhodno odločanje s Sodišča na Splošno sodišče na nekaterih posebnih področjih, odločila, da bosta svoj dialog ustalila v obliki letnega srečanja, posvečenega temam v skupnem interesu v zvezi z učinkovitim izvajanjem sodne oblasti, pri čemer bosta dosledno spoštovala delitev oblasti. Srečanja se bodo nanašala na to, kako evropski državljani dojemajo pravosodje in spoštovanje pravne države, ter na kakršno koli mogoče izboljšanje delovanja pravosodnega sistema s ciljem približevanja sodstva evropskim državljanom.

Slovesna obveza treh novih članov Evropskega računskega sodišča

Pred Sodiščem so se slovesno obvezali novi člani Evropskega računskega sodišča, ki jih je imenoval Svet Evropske unije, to so Katarína Kaszasová, Alejandro Blanco Fernández in João Leão.

April

Otvoritev zgodovinske razstave na Sodišču

Na Sodišču je bila otvorjena razstava, posvečena zgodovini te institucije. Sestavljena je iz fotografij, umetniških del in redkih dokumentov, prikazuje zgodovino sodišč in njihovih stavb ter je odprta za vse obiskovalce.

Finale tekmovanja „European Law Moot Court“

Tekmovanje „European Law Moot Court“, ki je bilo prvič organizirano leta 1988, je v svetovnem merilu najpomembnejše tekmovanje v simuliranem sojenju na področju prava Unije. Leta 2024 je bila zmagovalka tekmovanja univerza v Madridu, ki se je v finalu pomerila z italijansko univerzo Roma Tre.

Žalna seja v počastitev spomina

Potekala je žalna seja v spomin na Johna L. Murrayja, irskega sodnika na Sodišču (1991–1999), ki je umrl januarja 2023; Philippa Légerja, francoskega generalnega pravobranilca na Sodišču (1994–2006), ki je umrl januarja 2023, in Waltraud Hakenberg, sodno tajnico Sodišča za uslužbenice (2005–2016), ki je umrla januarja 2024.

Maj

Forum sodnikov in simpozij ob 20. obletnici širitve leta 2004

Evropski uniji se je 1. maja 2004 pridružilo deset novih držav članic: Češka republika, Estonija, Ciper, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Slovenija in Slovaška. Ob 20. obletnici tega dogodka sta na Sodišču potekala letni forum sodnikov in simpozij.

Junij

Predaja umetniškega dela „LL“ litovskega umetnika Kazysa Varnelisa

Umetniško delo „LL“ (1972) litovskega umetnika Kazysa Varnelisa je bilo predano Sodišču v navzočnosti njegovega predsednika Koena Lenaerts, litovske namestnice ministra za pravosodje Jurge Greičienė in vodje oddelka za ikonografijo nacionalnega muzeja Litve Jolante Bernotaitytė.

Obisk delegacije Splošnega sodišča v Varšavi

Delegacija Splošnega sodišča, ki jo sestavljajo njegov predsednik Marc van der Woude, poljski sodnici Krystyna Kowalik-Bańczyk in Nina Półtorak ter litovski sodnik Saulius Lukas Kalėda, je obiskala Varšavo, da bi se udeležila srečanj, organiziranih na poljskem vrhovnem upravnem sodišču in pri odvetniški zbornici v Varšavi, ter da bi predstavila vlogo Splošnega sodišča in okrepila vezi z nacionalnimi sodišči, pristojnimi za zadeve, na katere se nanaša delni prenos pristojnosti za predhodno odločanje na Splošno sodišče.

September

Spremembe poslovnikov Sodišča in Splošnega sodišča

1. septembra so začele veljati pomembne spremembe poslovnikov Sodišča in Splošnega sodišča. S temi spremembami so upoštewane spremembe Statuta Sodišča v okviru delnega prenosa pristojnosti za predhodno odločanje na Splošno sodišče, ki se uporabljajo od 1. oktobra, postopki pred obema sodiščema pa so posodobljeni.

Obisk delegacije vrhovnega sodišča Združenih držav

Ta obisk, umeščen v okvir rednih srečanj, ki potekajo od leta 1998, je omogočil krepitev tesnih in zgodovinskih vezi med vrhovnim sodiščem Združenih držav in Sodiščem.

Postavitev umetniškega dela v Vrtu večjezičnosti

Umetniško delo *Genus*, ki ga je ustvarila luksemburška umetnica Simone Decker, je bilo postavljeno v Vrtu večjezičnosti, ki je poleg stavb Sodišča. Zasnovano je bilo posebej za Sodišče, navdih zanj je bila večjezičnost, simbolizira pa jezikovno in kulturno raznolikost Unije.

Oktober

Delni prenos pristojnosti za predhodno odločanje

Pravila o delnem prenosu pristojnosti za predhodno odločanje s Sodišča na Splošno sodišče so začela veljati 1. oktobra. Zadeve za predhodno odločanje, vložene od tega dne, ki se nanašajo na šest posebnih področij, obravnava Splošno sodišče. Prvi predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki je bil na Splošno sodišče prenesen 17. oktobra (T-534/24, Gotek), je v hrvaškem jeziku, vložilo pa ga je upravno sodišče v Osijeku.

Delna zamenjava članov Sodišča in nastop funkcije novih članov Splošnega sodišča

V veliki sejni dvorani Sodišča je potekala slavnostna seja ob izteku mandata Larsa Baya Larsena, Alexandre Prechal, Jeana-Clauda Bonichota, Petra Georgea Xuereba, Lucie Serene Rossi, Priita Pikamäeja, Nilsa Wahla in Anthonyja Michaela Collinsa ter ob prisegi devetih novih članov Sodišča, in sicer Bernardusa Smuldersa, Massima Condinanzija, Fredrika Schalina, Stéphana Gervasonija, Nielsa Fengerja in Ramone Frendo kot sodnikov, Deana Spielmanna, Andree Biondija in Rimvydasa Norkusa kot generalnih pravobranilcev ter dveh novih sodnikov Splošnega sodišča, Hervéja Cassagnabèra in Raphaëla Meyerja.

Izvolitev predsednika, podpredsednika in prvega generalnega pravobranilca Sodišča

Sodniki so ponovno izvolili Koena Lenaertsa za predsednika Sodišča Evropske unije za naslednja tri leta. Prav tako je bil za podpredsednika Sodišča izvoljen Thomas von Danwitz, ki je na tej funkciji nasledil Larsa Baya Larsena. Maciej Szpunar je bil ponovno izvoljen za prvega generalnega pravobranilca Sodišča.

November

Mesec učenja o umetni inteligenci

Namen kampanje usposabljanja na področju umetne inteligence je bil predstaviti priložnosti in izzive, povezane z njeno uporabo. Cilj je bil demistifikacija področja umetne inteligence ter spodbujanje etične in odgovorne uporabe orodij, ki temeljijo na tej tehnologiji.

Slovesna obveza treh novih članov Računskega sodišča

Pred Sodiščem so se slovesno obvezali novi člani Evropskega računskega sodišča, ki jih je imenoval Svet Evropske unije, to so Petri Sarvamaa, Hans Lindblad in Carlo Alberto Manfredi.

Obisk Sodišča na Evropskem sodišču za človekove pravice

Predsednik Sodišča Koen Lenaerts je skupaj z delegacijo Sodišča obiskal Evropsko sodišče za človekove pravice v okviru letnega srečanja. Razprave so se nanašale na tri osrednje teme: „Podnebne spremembe: izziv za obe evropski sodišči“, „Množični nadzor in varstvo osebnih podatkov“ ter „Varstvo pravic invalidov“.

Šesto srečanje članov Pravosodne mreže Evropske unije v Bruslju

Šesto srečanje korespondentov Pravosodne mreže Evropske unije je prvič potekalo zunaj Luksemburga, in sicer v Bruslju, pod pokroviteljstvom belgijskega državnega sveta. Srečanje je bilo posvečeno prihodnosti sodelovanja v Pravosodni mreži Evropske unije in temu, kako nacionalna sodišča uporabljajo načelo skladne razlage.

December

Dan ozaveščanja o invalidnosti na Sodišču

Sodišče, ki je neomajno zavezano številnim pobudam za dostopnost in vključevanje, je organiziralo Dan ozaveščanja o invalidnosti, katerega tema je tega leta bila „Vključevanje s športom: raznolikost, naša moč“.

B. Leto v številkah

Institucija leta 2024

81 sodnikov iz
27 držav članic

Sodišče

27 sodnikov 11 generalnih
pravobranilcev

Splošno sodišče

54 sodnikov

Proračun: 504 milijoni EUR

2267
uradnikov in uslužbencev

61 % 39 %
žensk moških

Po zastopanosti žensk na odgovornih položajih v upravi je
Sodišče v zgornjem povprečju evropskih institucij.

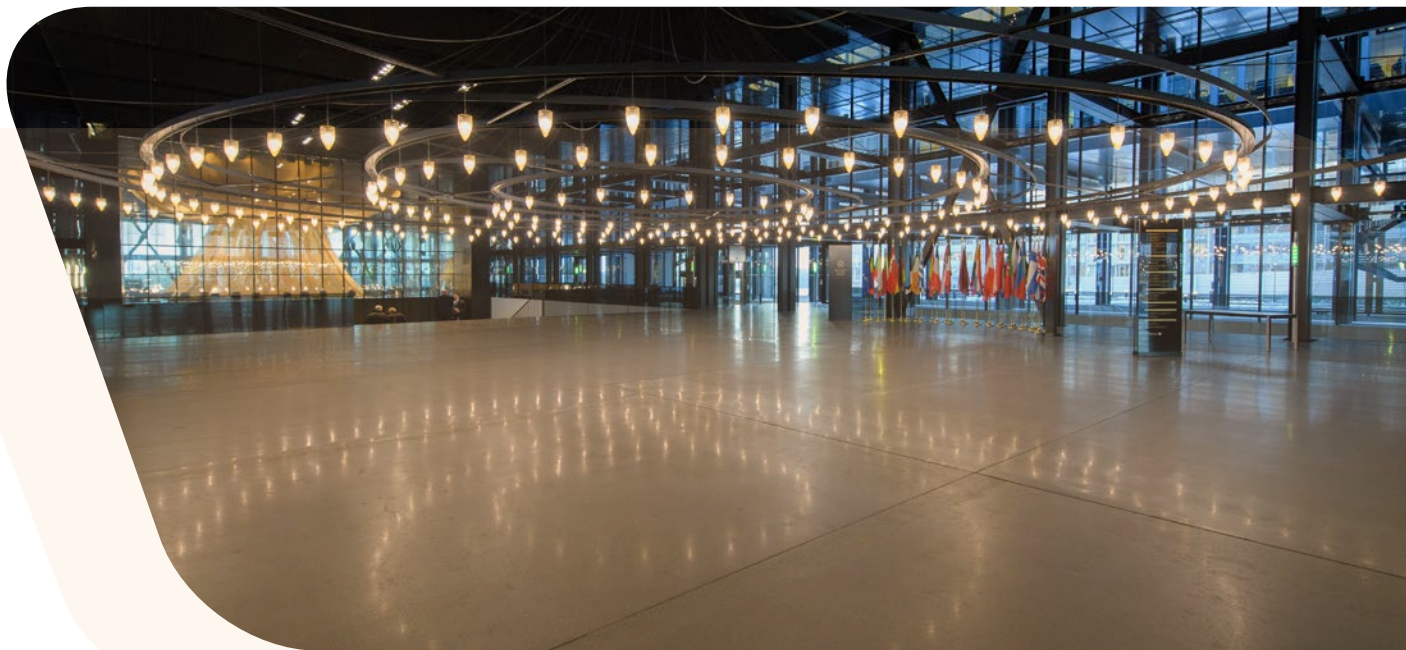
Ženske zasedajo:

54 % delovnih mest administratorjev
49 % srednjih in višjih vodstvenih
delovnih mest

e-Curia

Odstotek procesnih aktov, vloženih prek aplikacije e-Curia:

91 % Sodišče 96 % Splošno sodišče
11.692 računov za dostop do aplikacije e-Curia

Sodno leto (Sodišče in Splošno sodišče)

1706 vloženih zadev

1785 rešenih zadev

2911 nerešenih zadev

Povprečno trajanje postopkov: 18,1 meseca

e-Curia je računalniška aplikacija, ki zastopnikom strank v zadevah, vloženih pri Sodišču in Splošnem sodišču, in nacionalnim sodiščem v okviru predloga za sprejetje predhodne odločbe, vloženega pri Sodišču, omogoča, da procesne akte s sodnima tajništva izmenjujejo izključno po elektronski poti.

e-Curia: aplikacija, ki omogoča izmenjavo sodnih pisanj

Oglejte si videoposnetek
na spletni strani YouTube

Jezikovne službe

Sodišče mora biti kot večjezična sodna institucija sposobno obravnavati zadevo ne glede na to, v katerem uradnem jeziku Unije je bila vložena. Nato zagotovi razširjanje svoje sodne prakse v vseh uradnih jezikih Unije.

24

jezikov
postopka

552

jezikovnih
kombinacij

608 pravnikov lingvistov za prevajanje
pisnih dokumentov

1.366.000 strani za prevod

1.371.000 prevedenih strani

503

obravnav in sej, na katerih je bilo
zagotovljeno simultano tolmačenje

70

tolmačev za obravnave in seje

**Večjezičnost na SEU – zagotavljanje enakosti
dostopa do pravnega varstva**

[Oglejte si videoposnetek
na spletni strani YouTube](#)

Na Sodišču prevajanje poteka ob upoštevanju obvezne jezikovne ureditve, ki določa možnost uporabe 24 uradnih jezikov Evropske unije. Dokumenti, ki se prevajajo, so visoko strokovna pravna besedila. Jezikovna služba Sodišča zato zaposluje samo pravnike lingviste, ki imajo končano pravno izobrazbo in poglobljeno znanje še vsaj dveh uradnih jezikov poleg maternega.

2

Sodna dejavnost

A. Sodišče v letu 2024

Pri Sodišču je mogoče vložiti predvsem predloge za sprejetje predhodne odločbe. Kadar nacionalno sodišče dvomi o razlagi določbe Unije ali o njeni veljavnosti, prekine postopek, ki poteka pred njim, in se obrne na Sodišče. Ko nacionalno sodišče z odločbo, ki jo sprejme Sodišče, prejme pojasnila, lahko reši spor, ki mu je predložen. Za zadeve, v katerih je treba odgovor podati v zelo kratkem času (na primer na področju azila, nadzora mej, ugrabitve otrok itd.), je predviden nujni postopek predhodnega odločanja.

Pri Sodišču je mogoče vložiti tudi direktne tožbe, s katerimi se želi doseči razglasitev ničnosti akta Unije („ničnostna tožba“) ali ugotovitev, da država članica ni izpolnila obveznosti iz prava Unije („tožba zaradi neizpolnitve obveznosti“). Če država članica sodbe, s katero je bila ugotovljena neizpolnitev njene obveznosti, ne spoštuje, ji lahko Sodišče na podlagi druge tožbe, poimenovane tožba zaradi „dvojne neizpolnitve obveznosti“, naloži plačilo denarne sankcije.

Poleg tega je mogoče zoper odločbe Splošnega sodišča vložiti pritožbe. Sodišče lahko te odločbe Splošnega sodišča razveljavi.

Nazadnje, na Sodišče je mogoče nasloviti predloge za izdajo mnenja, da se preveri združljivost sporazuma, ki ga namerava Unija skleniti s tretjo državo ali mednarodno organizacijo, s Pogodbama (tak predlog lahko vložijo država članica ali evropska institucija).

Koen Lenaerts

predsednik Sodišča
Evropske unije

Dejavnost in razvoj Sodišča

Preteklo leto je zaznamovalo sprejetje in izvajanje zakonodajne reforme sodne strukture Evropske unije z [Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta 2024/2019](#), katere cilj je bil na zahtevo Sodišča uravnovežiti število obravnavanih sporov med obema sodiščema Unije tako, da se izkoristi podvojeno število sodnikov na Splošnem sodišču, ki je bilo leta 2015 sprejeto z [Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta 2015/2422](#). Sodišče bi tako lahko še naprej opravljalo svojo nalogo razlaganja prava Unije v razumnih rokih, čeprav se je število sporov, ki so mu predloženi, ter število zapletenih in občutljivih zadev, ki se nanašajo zlasti na vprašanja ustavne narave ali vprašanja, povezana s temeljnimi pravicami, znatno povečalo. Leta 2024 je bilo pri Sodišču vloženih več kot 900 novih zadev, kar je blizu rekordu iz leta 2019 in potrjuje trend naraščanja, opažen v zadnjih letih, ter poudarja potrebo po tej reformi.

V praksi je to v bistvu pomenilo delni prenos pristojnosti za predhodno odločanje s Sodišča na Splošno sodišče. Ta prenos, ki je začel veljati 1. oktobra 2024, zajema šest posebnih področij, in sicer skupni sistem davka na dodano vrednost, trošarine, carinski zakonik, tarifno uvrstitev blaga v kombinirano nomenklaturo, odškodnino in pomoč

920
vloženih zadev

573 postopkov predhodnega
odločanja, od teh 6 nujnih
postopkov predhodnega odločanja

**Glavne države članice,
iz katerih izvirajo predlogi:**

Italija	98
Nemčija	66
Poljska	47
Avstrija	39
Bolgarija	38

53 direktnih tožb, od teh:
39 tožb zaradi neizpolnitve
obveznosti in 3 tožbe zaradi
„dvojne neizpolnitve obveznosti“

277 pritožb zoper odločbe
Splošnega sodišča

15 prošenj za brezplačno
pravno pomoč

1 zahteva za mnenje

potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, zamude ali odpovedi prevoznih storitev ter sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov.

Vendar Sodišče ostaja pristojno za odločanje o predlogih za sprejetje predhodne odločbe, ki se, čeprav spadajo na eno od teh posebnih področij, nanašajo tudi na druga področja oziroma s katerimi se postavljajo samostojna vprašanja v zvezi z razlago primarnega prava (vključno z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah), mednarodnega javnega prava ali splošnih načel prava Unije.

Pričakuje se, da bo reforma privedla do nezanemarljivega zmanjšanja delovne obremenitve Sodišča na področju predhodnega odločanja, kar potrjujejo prve ocene, opravljene za zadnje tri mesece preteklega leta.

Drugi del reforme je namenjen ohranjanju učinkovitosti pritožbenega postopka zoper odločbe Splošnega sodišča. Da bi se Sodišče lahko osredotočilo na pritožbe, ki odpirajo pomembna pravna vprašanja, je bil mehanizem odločanja o dopustitvi pritožbe od 1. septembra 2024 razširjen na odločitve Splošnega sodišča v zvezi z odločitvami šestih novih neodvisnih odborov za pritožbe pri organu, uradu ali agenciji Unije, ki so bili dodani štirim odborom za pritožbe, prvotno navedenim ob uvedbi tega mehanizma. Mehanizem je bil razširjen tudi na spore v zvezi z izvrševanjem pogodb, ki vsebujejo arbitražno klavzulo.

Nazadnje, cilj reforme je povečati preglednost postopka predhodnega odločanja in tako omogočiti boljše razumevanje odločitev Sodišča ali Splošnega sodišča. Zdaj bodo namreč pisna stališča, predložena v zadevah za predhodno odločanje, objavljena na spletnem mestu institucije v razumnem roku po zaključku zadeve, razen če avtor teh stališč temu nasprotuje.

Stranka, ki ne zmore plačati stroškov postopka, lahko zaprosi za brezplačno pravno pomoč.

Poleg spremembe Statuta Sodišča Evropske unije je zaradi izvajanja te reforme prišlo do spremembe [Poslovnika Sodišča](#) in [Poslovnika Splošnega sodišča](#), zlasti da bi se pojasnil način začetne obravnave predlogov za sprejetje predhodne odločbe, vloženih v okviru načela „enotno okence“, in postopka, ki se uporablja za predloge, ki jih je Splošnemu sodišču posredovalo Sodišče. Poslovnik Sodišča vključuje tudi druge novosti, ki so namenjene upoštevanju izkušenj, pridobljenih med zdravstveno krizo, in tehnološkega razvoja, zlasti kar zadeva možnost za stranke in njihove zastopnike, da ob upoštevanju natančnih pravnih in tehničnih pogojev podajo ustne navedbe prek videokonference, varstvo osebnih podatkov pri obravnavanju zadev, načine vlaganja in vročanja procesnih aktov prek aplikacije e-Curia ter prenašanje nekaterih obravnav na spletu.

Posledično so bila ustrezno prilagojena tudi Priporočila nacionalnim sodiščem v zvezi z začetkom postopka predhodnega odločanja in Praktična navodila za stranke.

Kar zadeva sestavo, je Sodišče junija 2024 žalovalo zaradi smrti M. Ilešiča (Slovenija), ki je bil sodnik na Sodišču od leta 2004.

Poleg tega se je januarja 2024 upokojil sodnik M. Safjan (Poljska), oktobra pa je Sodišče izvedlo pomembno delno zamenjavo članov svoje sestave, saj se je mandat iztekel osmim članom, in sicer podpredsedniku L. Bayu Larsenu (Danska), sodniku J.-C. Bonichotu (Francija), sodnici A. Prechal (Nizozemska), sodniku P. G. Xuerebu (Malta), sodnici L. S. Rossi (Italija), sodniku N. Wahlu (Švedska) ter generalnima pravobranilcema P. Pikamäeju (Estonija) in M. Collinsu (Irska), svoj mandat pa je začelo devet novih članov, in sicer sodnik B. Smulders (Nizozemska), generalni pravobranilec D. Spielmann (Luksemburg), sodnika M. Condinanzi (Italija) in F. Schalin (Švedska), generalni pravobranilec A. Biondi (Italija), sodnika S. Gervasoni (Francija) in N. Fenger (Danska), sodnica R. Frendo (Malta) in generalni pravobranilec R. Norkus (Litva).

Statistični podatki za preteklo leto kažejo na zelo veliko število zadev, vloženih pri Sodišču (920, kar je skoraj sto več kot v posameznih zadnjih treh letih), kot tudi zadev, ki jih je Sodišče končalo (863 zadev, kar je 80 več kot prejšnje leto), pri čemer je slednja številka v veliki meri posledica omejitev, povezanih z delno zamenjavo članov Sodišča. Število nerešenih zadev na dan 31. decembra 2024 je bilo 1206. Povprečno trajanje postopkov, ki vključujejo vse vrste zadev, je leta 2024 znašalo 17,7 meseca.

863 rešenih zadev

580 postopkov predhodnega
odločanja, od teh

5 nujnih postopkov predhodnega odločanja

53 direktnih tožb, od teh

26 ugotovljenih neizpolnitev obveznosti proti
16 državam članicam

1 sodba zaradi „dvojne neizpolnitve obveznosti“

213 pritožb zoper odločbe Splošnega
sodišča, od katerih jih je

48 pripeljalo do razveljavitve odločbe
Splošnega sodišča

Povprečno trajanje postopkov:

17,7 meseca

Povprečno trajanje nujnih postopkov
predhodnega odločanja: 3,3 meseca

1206

nerešenih zadev na dan
31. decembra 2024

Glavna obravnavana področja:

območje svobode, varnosti in pravice	141
državne pomoči in konkurenca	137
ekonomska in monetarna politika	103
približevanje zakonodaj	85
varstvo potrošnikov	63
okolje	62
obdavčenje	61
skupna zunanja in varnostna politika	57
socialna politika	48
intelektualna lastnina	45

[Oglejte si podrobne statistične podatke Sodišča](#)

Člani Sodišča

Sodišče sestavlja 27 sodnikov in 11 generalnih pravobranilcev.

Sodnike in generalne pravobranilce v medsebojnem soglasju imenujejo vlade držav članic po posvetovanju z odborom, ki poda mnenje o ustreznosti kandidatov za opravljanje nalog sodnika in generalnega pravobranilca. Njihov mandat traja šest let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Izbrani so med osebami, katerih neodvisnost je nedvomna in ki izpolnjujejo pogoje za imenovanje na najvišje sodniške položaje v svojih državah ali so priznani pravniki.

Sodniki svoje naloge opravljajo popolnoma nepristransko in neodvisno.

Sodniki Sodišča izmed sebe izvolijo predsednika in podpredsednika. Sodniki in generalni pravobranilci imenujejo sodnega tajnika za šest let.

Naloga generalnih pravobranilcev je, da v zadevah, ki so jim predložene, popolnoma nepristransko in neodvisno podajo pravno mnenje, imenovano „sklepni predlogi“. To mnenje ni zavezujoče, prinaša pa dopolnjujoč pogled na predmet spora.

Z delno zamenjavo članov Sodišča oktobra 2024 je svoj mandat začelo opravljati devet novih članov, in sicer sodnik B. Smulders (Nizozemska), generalni pravobranilec D. Spielmann (Luksemburg), sodnika M. Condinanzi (Italija) in F. Schalin (Švedska), generalni pravobranilec A. Biondi (Italija), sodnika S. Gervasoni (Francija) in N. Fenger (Danska), sodnica R. Frendo (Malta) in generalni pravobranilec R. Norkus (Litva).

In memoriam

Slovenski sodnik Marko Ilešič je umrl junija 2024 med opravljanjem svojih nalog. Bil je prvi član s slovenskim državljanstvom, ki je bil imenovan za sodnika Sodišča ob pristopu Slovenije k Evropski uniji leta 2004. M. Ilešič je bil zaradi svojih pravnih in intelektualnih sposobnosti, širokega jezikovnega znanja ter velike humanosti spoštovan in občudovan tako na strokovnem kot osebnem področju ter je pomembno prispeval k razvoju in spodbujanju prava Unije ter k širjenju slovenske kulture.

K. Lenaerts,
predsednik

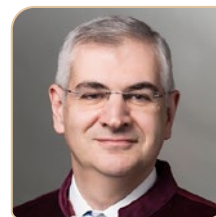
T. von Danwitz,
podpredsednik

F. Biltgen,
predsednik prvega
senata

K. Jürimäe,
predsednica drugega
senata

C. Lycourgos,
predsednik tretjega
senata

I. Jarukaitis,
predsednik četrtega
senata

**M. L. Arastey
Sahún,**
predsednica petega
senata

M. Szipunar,
prvi generalni
pravobranilec

S. Rodin,
predsednik osmega
senata

A. Kumin,
predsednik šestega
senata

N. Jääskinen,
predsednik devetega
senata

D. Gratsias,
predsednik desetega
senata

M. Gavalec,
predsednik sedmega
senata

J. Kokott,
generalna
pravobranilka

A. Arabadjiev,
sodnik

**M. Campos
Sánchez-
Bordona,**
generalni
pravobranilec

E. Regan,
sodnik

**N. J. Cardoso da
Silva Piçarra,**
sodnik

**J. Richard de la
Tour,**
generalni
pravobranilec

A. Rantos,
generalni
pravobranilec

I. Ziemele,
sodnica

J. Passer,
sodnik

N. Emiliou,
generalni
pravobranilec

Z. Csehi,
sodnik

O. Spineanu-Matei,
sodnica

T. Čapeta,
generalna
pravobranilka

L. Medina,
generalna
pravobranilka

B. Smulders,
sodnik

D. Spielmann,
generalni
pravobranilec

M. Condinanzi,
sodnik

F. Schalin,
sodnik

A. Biondi,
generalni
pravobranilec

S. Gervasoni,
sodnik

N. Fenger,
sodnik

R. Frendo,
sodnica

R. Norkus,
generalni
pravobranilec

A. Calot Escobar,
sodni tajnik

Protokolarni vrstni red od 9. oktobra 2024

B. Splošno sodišče v letu 2024

Splošnemu sodišču se lahko na prvi stopnji v odločanje predložijo predvsem direktne tožbe zoper akte institucij, organov, uradov in agencij Evropske unije, ki jih vložijo fizične ali pravne osebe (posamezniki, družbe, združenja itd.), kadar se ti akti nanje posamično in neposredno nanašajo, in države članice, ter direktne tožbe za povrnitev škode, ki so jo povzročile institucije ali njihovi zaposleni.

Zoper odločbe Splošnega sodišča je mogoče pri Sodišču vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja. V zadevah, v katerih je že bila opravljena dvojna preučitev (s strani neodvisnega odbora za pritožbe in Splošnega sodišča), Sodišče dopusti pritožbo le, če ta pritožba odpira vprašanje, ki je pomembno za enotnost, doslednost ali razvoj prava Unije.

Splošno sodišče je od 1. oktobra 2024 pristojno tudi za obravnavanje predlogov za sprejetje predhodne odločbe, ki jih je nanj preneslo Sodišče in ki spadajo izključno na eno ali več naslednjih šestih posebnih področij: skupni sistem davka na dodano vrednost, trošarine, carinski zakonik, tarifna uvrstitev blaga v kombinirano nomenklaturu, odškodnina in pomoč potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, zamude ali odpovedi prevoznih storitev ter sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov, ter za odločanje o teh predlogih.

Velik del sporov pred njim je gospodarske narave: intelektualna lastnina (znamke in modeli Evropske unije), konkurenca, državne pomoči ter bančni in finančni nadzor.

Splošno sodišče je prav tako pristojno za odločanje o sporih s področja javnih uslužbencev med Evropsko unijo in njenimi zaposlenimi.

Marc van der Woude

predsednik Splošnega
sodišča Evropske unije

Dejavnost in razvoj Splošnega sodišča

Leto 2024 je bilo za Splošno sodišče posebej pomembno, saj je začela veljati [Uredba 2024/2019](#), s katero je bila preoblikovana sodna struktura Evropske unije. Delni prenos pristojnosti za predhodno odločanje s Sodišča na Splošno sodišče je tako začel učinkovati 1. oktobra 2024.

V skladu s [Statutom Sodišča Evropske unije](#) je Splošno sodišče zdaj pristojno za obravnavanje predlogov za sprejetje predhodne odločbe, ki spadajo izključno na eno ali več naslednjih šestih posebnih področij: skupni sistem davka na dodano vrednost, trošarine, carinski zakonik, tarifna uvrstitev blaga v kombinirano nomenklaturu, odškodnina in pomoč potnikom v primeru zavrnitve vkrcanja, zamude ali odpovedi prevoznih storitev ter sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov, ter za odločanje o teh predlogih (novi člen 50b). Odločitev o prenosu je bila sprejeta glede 19 predlogov za sprejetje predhodne odločbe, vloženih med 1. oktobrom in 31. decembrom 2024.

786

vloženih zadev

667

direktnih tožb, od teh

intelektualna in industrijska
lastnina

268

javni uslužbenci

Evropske unije

76

državne pomoči

in konkurenca

33

7 tožb, ki so jih vložile države
članice

30 prošenj za brezplačno
pravno pomoč

19 predlogov za sprejetje
predhodne odločbe

Stranka, ki ne zmore plačati stroškov postopka,
lahko zaprosi za brezplačno pravno pomoč.

Splošno sodišče je moralo interno preoblikovati svojo strukturo tako, da je imenovalo deset sodnikov, kiasedajo v senatu, določenem za obravnavanje predlogov za sprejetje predhodne odločbe, in predsednika tega senata, in sicer S. Papasavvasa, podpredsednika Splošnega sodišča. Da bi zagotovilo čim bolj učinkovito obravnavanje predlogov za sprejetje predhodne odločbe, je Splošno sodišče imenovalo tudi tri sodnike, ki opravljajo naloge generalnih pravobranilcev. Poleg tega Poslovnik Splošnega sodišča zdaj določa možnost, da Splošno sodišče zaseda v vmesnem senatu devetih sodnikov, zlasti v nekaterih zadevah za predhodno odločanje.

Prav tako je bila s 1. septembrom 2024 določena razširitev mehanizma odločanja o dopustitvi pritožbe zoper odločitve Splošnega sodišča v zvezi z odločitvijo neodvisnega odbora za pritožbe enega od organov, uradov ali agencij Unije (novi člen 58a Statuta Sodišča, vstavljen tudi z Uredbo 2024/2019). Ta del reforme povečuje tudi odgovornost Splošnega sodišča za zagotavljanje skladnosti in enotnosti prava na zadevnih pravnih področjih.

Reforma je sovpadala z odhodom petih članov Splošnega sodišča 7. oktobra 2024, ki so bili imenovani za sodnike Sodišča. Splošno sodišče so tako zapustili sodnik S. Gervasoni, predsednika senatov D. Spielmann in F. Schalin, sodnica R. Frendo ter sodnik R. Norkus. Splošno sodišče se jim zahvaljuje za dolgoleten in pomemben prispevek k njegovi sodni praksi. Istega dne sta sodnika H. Cassagnabère in R. Meyer prisegla kot nova člana Splošnega sodišča.

Ta velika reorganizacija in odhodi članov pa niso upočasnili sodne dejavnosti Splošnega sodišča, saj je to v letu 2024 zaključilo 922 zadev. Ker je bilo v istem letu vloženih le 786 zadev, se je število nerešenih zadev zmanjšalo. Povprečno trajanje postopkov je znašalo 18,5 meseca, kar kaže na učinkovito vodenje zadev, pri čemer je treba poudariti, da se Splošno sodišče lahko odzove še hitreje, če to zahtevajo posebnosti zadeve. Svojo prvo sodbo na področju digitalnih trgov je tako izdalo v roku 8,2 meseca (sodba [T-1077/23](#), *Bytedance/Komisija*).

Leta 2024 je bilo 20,2 % zaključenih zadev obravnavanih v razširjenih sestavah. Poleg tega Splošno sodišče nadaljuje svojo prakso, da o zadevah, ki imajo določen pomen, zlasti za načelo vladavine prava, odloča v velikem senatu, ki ga sestavlja 15 sodnikov (glej poglavje „Pregled najpomembnejših sodb leta“). V tej pomembni sestavi je Splošno sodišče razsodilo v zadevah *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles in drugi/Svet*, *Medel in drugi/Svet*, *Fridman in drugi/Svet* ter *Timchenko in Timchenko/Svet*.

Splošno sodišče je z novo pristojnostjo za predhodno odločanje in novimi nalogami, ki so posledica razširitve mehanizma odločanja o dopustitvi pritožbe, pridobilo vsa potrebna orodja za učinkovito in proaktivno obravnavanje zadev, ki so mu bile predložene, obenem pa se je pripravljalo na naslednje triletno obdobje, ki se bo začelo oktobra 2025.

Savvas Papasavvas

podpredsednik Splošnega sodišča

Novosti v sodni praksi

Leto 2024 označuje vrnitev na prizorišče velikega senata, najbolj slovesne sestave Splošnega sodišča, ki se je doslej uporabljala le redko in občasno. Veliki senat, ki ga sestavlja petnajst sodnikov, obravnava najpomembnejše zadeve, ki vključujejo zapletena pravna vprašanja ali posebne okoliščine (člen 28(1) Poslovnika Splošnega sodišča). Ta sestava je tako v preteklem letu izdala šest odločb, ki so združevale več zadev in obravnavale tako agresijo Rusije proti Ukrajini kot tudi izvajanje mehanizma za okrevanje in odpornost v okviru načrta za okrevanje NextGenerationEU.

Najprej, Splošno sodišče je v sodbah z dne 11. septembra 2024, *Fridman in drugi/Svet* ter *Timchenko in Timchenko/Svet* ([T-635/22 in T-644/22](#)), potrdilo pristojnost Sveta za sprejetje obveznosti poročanja o sredstvih in sodelovanja s pristojnimi nacionalnimi organi s strani oseb, na katere se nanašajo omejevalni ukrepi, ter za izenačitev nespoštovanja teh obveznosti z izogibanjem ukrepom zamrznitve sredstev.

Dalje, Splošno sodišče je v sodbah z dne 2. oktobra 2024, *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles in drugi/Svet*, *Ordre des avocats au cour de Paris in Couturier/Svet* in *ACE/Svet* ([T-797/22](#), [T-798/22](#) in [T-828/22](#)), potrdilo zakonitost prepovedi neposrednega ali posrednega zagotavljanja storitev pravnega svetovanja ruski vladi ter pravnim osebam, subjektom in organom s sedežem v Rusiji (Uredba Sveta (EU) št. 833/2014) o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini. V teh zadevah je bilo obravnavano vprašanje, ali obstaja temeljna pravica do dostopa do odvetnika, zlasti v položajih, ki nimajo nobene povezave s postopkom pred sodiščem. Splošno sodišče je tožbo zavrnilo, vendar je med drugim pojasnilo obseg pravice do učinkovitega pravnega sredstva (člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah) in pravice do poklicne tajnosti (člen 7).

Nazadnje, Splošno sodišče je s sklepom z dne 4. junija 2024, *Medel in drugi/Svet* ([od T-530/22 do T-533/22](#)), zavrnilo predloge za razglasitev ničnosti izvedbenega sklepa, s katerim je Svet odobril oceno načrta za okrevanje in odpornost za Poljsko ter opredelil mejnike in cilje, ki jih mora ta država članica doseči, da bi se finančni prispevek, ki ji je bil dan na voljo z izpodbijanim sklepom, sprostil. Veliki senat je odločil, da se tožeče stranke, in sicer štiri združenja, ki zastopajo sodnike na mednarodni ravni, katerih člani so praviloma nacionalna poklicna združenja, vključno s poljskimi, ne morejo sklicevati na procesno upravičenje.

Ta novi zagon velikega senata se bo zagotovo nadaljeval tudi v letu 2025, saj ta sestava trenutno obravnava še druge zadeve. Verjetno pa ga bodo spremljale napotitve na vmesni senat, ustanovljen z [Uredbo \(EU, Euratom\) 2024/2019](#), da se dopolni nabor pomembnih sestav, ki so na voljo Splošnemu sodišču.

L. Mancarella

922
rešenih zadev

832

direktnih tožb, od teh

intelektualna in industrijska lastnina	276
državne pomoči in konkurenca	98
javni uslužbenci Evropske unije	76

1 predhodno odločanje

Povprečno trajanje postopkov:

18,5 meseca

Delež odločb, zoper katere je bila vložena
pritožba pri Sodišču: 35 %

1705

nerešenih zadev
(31. decembra 2024)

Glavna obravnavana področja:

pravo institucij	552
intelektualna in industrijska lastnina	322
ekonomska in monetarna politika	167
državne pomoči in konkurenca	153
javni uslužbenci EU	112
omejevalni ukrepi	91
dostop do dokumentov	41
kmetijstvo	30
javna naročila	29
javno zdravje	24

Oglejte si podrobne statistične podatke
[Splošnega sodišča](#)

Člani Splošnega sodišča

Splošno sodišče je sestavljeno iz dveh sodnikov iz vsake države članice.

Sodniki so izbrani med osebami, katerih neodvisnost je nedvomna in ki izpolnjujejo pogoje za imenovanje na visoke sodniške položaje. Vlade držav članic jih v medsebojnem soglasju imenujejo po posvetovanju z odborom, pristojnim za izdajo mnenja o ustreznosti kandidatov. Njihov mandat traja šest let z možnostjo ponovnega imenovanja. Sodniki izmed sebe za tri leta izvolijo predsednika in podpredsednika. Sodnega tajnika imenujejo za mandat šestih let.

Sodniki svoje naloge opravljajo popolnoma nepristransko in neodvisno.

Splošno sodišče je v okviru delnega prenosa pristojnosti s 1. oktobrom 2024 s Sodišča na Splošno sodišče izvolilo J. Martína y Péreza de Nanclaresa in M. Brkan za sodnika in sodnico, ki opravljata funkcijo generalnega pravobranilca oziroma generalne pravobranilke za obravnavanje predlogov za sprejetje predhodne odločbe, I. Gâlea pa za namestnika v primeru zadržanosti.

Oktobra 2024 sta funkcijo na Splošnem sodišču nastopila dva nova člana, in sicer sodnik H. Cassagnabère (Francija) in R. Meyer (Luksemburg), ki sta nadomestila sodnika S. Gervasonija in D. Spielmanna, ki sta bila imenovana na Sodišče.

M. van der Woude,
predsednik

S. Papasavvas,
podpredsednik

A. Marcoulli,
predsednica drugega
senata

R. da Silva Passos,
predsednik četrtega
senata

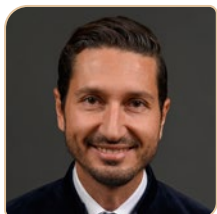
J. Svenningsen,
predsednik petega
senata

M. J. Costeira,
predsednica šestega
senata

K. Kowalik-Bańczyk,
predsednica
sedmega senata

A. Kornezov,
predsednik osmega
senata

L. Truchot,
predsednik devetega
senata

O. Porchia,
predsednica
desetega senata

R. Mastroianni,
predsednik prvega
senata

P. Škvařilová-Pelzl,
predsednica tretjega
senata

M. Jaeger,
sodnik

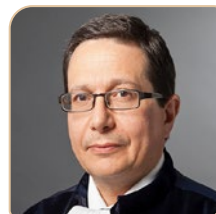
H. Kanninen,
sodnik

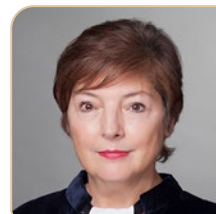
J. Schwarcz,
sodnik

M. Kancheva,
sodnica

E. Buttigieg,
sodnik

V. Tomljenović,
sodnica

L. Madise,
sodnik

N. Póltorak,
sodnica

I. Reine,
sodnica

P. Nihoul,
sodnik

U. Öberg,
sodnik

C. Mac Eochaidh,
sodnik

G. De Baere,
sodnik

T. Pynnä,
sodnica

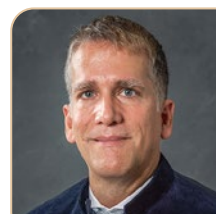
J. C. Laitenberger,
sodnik

**J. Martín y Pérez
de Nanclares,**
sodnik

G. Hesse,
sodnik

**M. Sampol
Pucurull,**
sodnik

M. Stancu,
sodnica

I. Nömm,
sodnik

G. Steinfatt,
sodnica

T. Perišin,
sodnica

D. Petrlík,
sodnik

M. Brkan,
sodnica

P. Zilgalvis,
sodnik

K. Kecsmár,
sodnik

I. Gâlea,
sodnik

I. Dimitrakopoulos,
sodnik

D. Kukovec,
sodnik

S. Kingston,
sodnica

T. Tóth,
sodnik

B. Ricziová,
sodnica

**E. Tichy-
Fisslberger,**
sodnica

W. Valasidis,
sodnik

S. Verschuur,
sodnik

S. L. Kalèda,
sodnik

**L. Spangsberg
Grønfeld,**
sodnica

H. Cassagnabère,
sodnik

R. Meyer,
sodnik

V. Di Bucci,
sodni tajnik

Protokolarni vrstni red od 9. oktobra 2024

C. Sodna praksa v letu 2024

Fokus Sveženj o mobilnosti 2020: poštena konkurenca in izboljšanje delovnih pogojev za varnejši, trajnostni in pravičnejši cestni sektor

Sodba *Litva in drugi/Parlament in Svet* z dne 4. oktobra 2024 ([od C-541/20 do C-555/20](#))

Sveženj o mobilnosti za leto 2020

Evropska unija je leta 2020 sprejela sveženj reform v sektorju cestnega prevoza, da bi dosegla dva glavna cilja:

1. izboljšanje delovnih pogojev voznikov:

- s prepovedjo tedenskega počitka v vozilih;
- z zagotavljanjem rednih vrnitev domov ali v operativni center (vsake tri ali štiri tedne), da bi tam preživel čas počitka;
- s prestavitvijo datuma začetka veljavnosti obveznosti namestitve inteligentnih tahografov druge generacije na zgodnejši datum.

2. vzpostavitev poštene konkurence:

- z zahtevo, da se vozila vsakih osem tednov vrnejo v operativni center v državi članici, v kateri ima prevozno podjetje sedež;
- z uvedbo štiridnevnega obdobja mirovanja po opravljenem ciklu kabotaže v državi članici gostiteljici (med katerim prevozniki nerezidenti ne smejo opravljati kabotaže z istim vozilom v tej državi članici);
- z opredelitvijo voznikov kot „napotenih delavcev“ v nekaterih posebnih primerih, tako da zanje veljajo delovni pogoji in pogoji plačila, ki veljajo v državi članici gostiteljici.

Kabotaža je prevoz, ki ga v državi članici opravi prevoznik, ki nima sedeža v tej državi članici. Dovoljena je, dokler se ne opravlja tako, da pomeni stalno dejavnost v tej državi članici.

Inteligentni tahograf druge generacije je elektronska naprava, ki beleži čas vožnje, premore in počitke voznikov. Prispeva k zagotavljanju varnosti v cestnem prometu, spoštovanju delovnih pogojev voznikov in preprečevanju goljufij.

Sveženj o mobilnosti sestavljajo trije zakonodajni akti, ki se nanašajo na pravno ureditev cestnega prevoza. Ta ambiciozna reforma je sprožila burne razprave, ki so privedle do več tožb. Tako je sedem držav članic – Litva, Bolgarija, Romunija, Ciper, Madžarska, Malta in Poljska – pri Sodišču vložilo 15 ničnostnih tožb zoper nekatere določbe svežnja o mobilnosti.

S sodbo Sodišča je bila veljavnost tega svežnja v veliki meri potrjena.

Sodišče je sicer priznalo, da izboljšanje delovnih pogojev voznikov lahko povzroči višje stroške prevoznih podjetij, vendar je poudarilo, da ta pravila, ki se brez razlikovanja uporabljajo po vsej Uniji, ne diskriminirajo prevoznih podjetij s sedežem v državah članicah, ki so „na obrobju Unije“. Morebitni večji vpliv teh pravil na nekatera podjetja je odvisen od njihove ekonomske odločitve, da storitve opravljajo za naslovnike v državah članicah, ki so oddaljene od kraja njihovega sedeža.

Kar zadeva opredelitev „napotenih delavcev“ (ki voznikom omogoča, da so deležni minimalnih pogojev dela in plačila v državi članici gostiteljici in ne morebiti manj ugodnih pogojev države, v kateri ima prevoznik sedež), gre za ukrep, ki je namenjen **zagotavljanju poštenih delovnih pogojev in boju proti praksam nelojalne konkurence**. Čeprav je ta razvoj koristen za zaposlene, je sprožil razpravo med državami članicami, pri čemer so nekatere, zlasti tiste z nizkimi stroški dela, izrazile zaskrbljenost v zvezi s povečanjem stroškov za svoja podjetja in upravno zapletenostjo novih pravil. Sodišče je ta ukrep, ki ga je sprejel zakonodajalec Unije, da bi zagotovil pravično ravnovesje med različnimi zadevnimi interesi, potrdilo.

V zvezi z obveznostjo upoštevanja štiridnevnega obdobja mirovanja po opravljenem ciklu kabotaže v državi članici gostiteljici je Sodišče poudarilo, da je ta obveznost namenjena zaščiti lokalnih podjetij in preprečevanju nelojalne konkurence s tem, da se prepreči, da bi ponavljajoča se kabotaža dejansko privedla do stalne dejavnosti v državi članici gostiteljici. Nekatere države članice so tej obveznosti nasprotovale, saj naj bi omejevala prožnost podjetij, ker naj bi jih silila k prilagajanju poti, da bi se izognila obdobjem nedejavnosti, ki povzročajo izgubo dohodka. Sodišče je te trditve zavrnilo in poudarilo, da je ukrep omejen na prepoved kabotaže v isti državi članici gostiteljici v teh obdobjih, kar ne preprečuje opravljanja drugih mednarodnih prevozov ali kabotaže v drugih državah članicah.

Sodišče pa je razveljavilo obveznost za vozila, da se vsakih osem tednov vrnejo v operativni center prevoznega podjetja. Rzsodilo je, da Parlament in Svet nista dokazala, da imata na voljo dovolj elementov za presojo sorazmernosti tega ukrepa ter njegovih socialnih, okoljskih in gospodarskih posledic.

Fokus Ekološka pridelava in označevanje ekoloških proizvodov

Sodba *Herbaria Kräuterparadies II* (C-240/23)

Nemška družba Herbaria proizvaja pijačo „Blutquick“, ki se trži kot prehransko dopolnilo. Ta pijača vsebuje sestavine iz ekološke pridelave, pa tudi dodane vitamine, ki niso rastlinskega izvora, in železov glukonat. Na njeni embalaži je logotip ekološke pridelave Unije in sklicevanje na „nadzorovano ekološko pridelavo“.

Nemški organi so januarja 2012 družbi Herbaria prepovedali sklicevanje na zaščiteno ekološko pridelavo, saj pravo Unije dovoljuje dodajanje vitaminov in mineralov predelanim proizvodom, ki so označeni z izrazom „ekološko“, le, če je njihova uporaba zakonsko predpisana.

Sodišče je po obravnavi predloga za sprejetje predhodne odločbe v prvi zadevi (zadeva C-137/13) razsodilo, da se uporaba teh snovi šteje za zakonsko predpisano le, če pravilo Unije ali nacionalno pravilo, ki je v skladu z njim, neposredno zahteva njihovo dodajanje v živilo, da bi se to lahko tržilo. Ker primer vitaminov in železovega glukonata, dodanih v pijačo „Blutquick“, tej zahtevi ni ustrezal, je nemško sodišče, ki je zadevo predložilo Sodišču, tožbo družbe Herbaria zavrnilo.

Zadeva je bila nato predložena nemškemu zveznemu upravnemu sodišču, pred katerim družba Herbaria ni več izpodbijala prepovedi prikazovanja logotipa ekološke pridelave Evropske unije, ampak se je sklicevala na različno obravnavanje njenega proizvoda in podobnega proizvoda, uvoženega iz ZDA.

Pravo Unije namreč ZDA priznava kot **tretjo državo**, katere **pravila pridelave in nadzora** so **enakovredna** pravilom Evropske unije. Po mnenju družbe Herbaria naj bi to omogočilo, da se proizvodi iz ZDA, ki so v skladu z njihovimi pravili pridelave, tržijo v Uniji kot ekološki proizvodi. To naj bi povzročilo različno obravnavanje, saj naj bi bili konkurenčni ameriški proizvodi lahko označeni z logotipom ekološke pridelave Unije, ne da bi upoštevali pravila ekološke pridelave, ki se uporabljajo v Uniji.

Nemško zvezno upravno sodišče je v zvezi s tem Sodišču postavilo vprašanje.

Sodišče je v sodbi odločilo, da **se lahko ekološki logotip EU uporablja le za proizvode, ki izpolnjujejo vse zahteve iz [uredbe o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov](#)**. Ta logotip se torej ne more uporabljati za proizvode, proizvedene v tretji državi v skladu s pravili, ki so zgolj enakovredna pravilom, določenim v pravu Unije. Ta prepoved zajema tudi uporabo izrazov, ki se nanašajo na to pridelavo.

Sodišče je poudarilo, da bi dovoljenje za uporabo tega logotipa in teh izrazov za proizvode, proizvedene bodisi v Uniji bodisi v tretjih državah, ki so skladni z evropskimi standardi ekološke pridelave, in za proizvode, proizvedene v tretjih državah v skladu s standardi, ki so zgolj enakovredni tem standardom, škodilo poštenu konkurenci na notranjem trgu. Poleg tega bi to lahko zavajalo potrošnike, medtem ko je namen logotipa jasno in nedvoumno obvestiti potrošnike o tem, da proizvod v celoti izpolnjuje zahteve iz navedene uredbe.

Sodišče pa je, nasprotno, razsodilo, da se logotip ekološke pridelave tretje države lahko uporablja za proizvode, proizvedene v tej državi, tudi če vsebuje izraze, ki se nanašajo na ekološko pridelavo.

Ekološki logotip Evropske unije

[Ekološki logotip Evropske unije](#) zagotavlja ekološkim proizvodom Evropske unije skladno vizualno podobo. Logotip omogoča potrošnikom, da lažje prepoznajo proizvode z ekološkim poreklom, in pomaga kmetom, da te proizvode tržijo v vseh državah članicah.

Ekološki logotip se lahko uporablja samo za proizvode, ki jih potrdi pooblaščen organ, ki zagotavlja skladnost s strogimi standardi proizvodnje, predelave, prevoza in skladiščenja. Proizvod je lahko označen z ekološkim logotipom le, če vsebuje najmanj 95 % ekoloških sestavin in izpolnjuje stroge pogoje za preostalih 5 %. Enaka sestavina ne sme biti prisotna v ekološki in neekološki obliki.

Uredba 2018/848

Namen [Uredbe 2018/848 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov](#) je zagotoviti pošteno konkurenco, ustrezno delovanje notranjega trga v tem sektorju in zaupanje potrošnikov v proizvode, ki so označeni kot ekološki.

Določa splošna in podrobna pravila pridelave. Na področju označevanja zahteva skladnost s pravili o zagotavljanju informacij potrošnikom, zlasti da se prepreči zmeda ali zavajanje. Določa tudi posebne določbe v zvezi z označevanjem ekoloških proizvodov in proizvodov iz preusmeritve, ki so namenjene zaščiti tako interesov izvajalcev dejavnosti, kar zadeva pravilno opredelitev njihovih proizvodov in delovanje pod pogoji poštene konkurence, kot interesov potrošnikov.

Druge sodbe Sodišča v zvezi z ekološkimi proizvodi

Sodba z dne 12. oktobra 2017, *Kamin und Grill Shop* (C-289/16)

V skladu z [Uredbo št. 834/2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov](#) mora izvajalec, ki trži ekološke proizvode, svoje podjetje vključiti v nadzorni sistem. Izvajalci, ki proizvode prodajajo neposredno končnim potrošnikom ali uporabnikom, so lahko pod nekaterimi pogoji izvzeti iz te obveznosti. Sodišče je razsodilo, da se mora prodaja opraviti ob hkratni prisotnosti izvajalca oziroma njegovega prodajnega osebja in končnega potrošnika. Zato izvajalci, ki te izdelke prodajajo na internetu, ne morejo biti upravičeni do te oprostitve.

Sodba z dne 26. februarja 2019, *Œuvre d'assistance aux bêtes d'abattoirs* ([C-497/17](#))

[Uredba št. 834/2007](#) ne dovoljuje namestitve ekološkega logotipa Unije na živalske proizvode, pridobljene z obrednim zakolom brez predhodnega omamljanja v skladu s pogoji iz [Uredbe št. 1099/2009 o zaščiti živali pri usmrčitvi](#).

Sodba z dne 29. aprila 2021, *Natumi* ([C-815/19](#))

[Uredba št. 889/2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe št. 834/2007](#) nasprotuje uporabi praška, pridobljenega iz usedlin alge *Lithothamnium calcareum*, ki so očiščene, posušene in zmlete, kot neekološko pridelane sestavine kmetijskega izvora pri predelavi ekoloških živil (zlasti ekoloških pijač na osnovi riža in soje) za njihovo obogatitev s kalcijem.

Fokus Dostop javnosti do pogodb o nakupu cepiv proti covidu-19

Sodbi *Auken in drugi/Komisija* ter *Courtois in drugi/Komisija* ([T-689/21](#) in [T-761/21](#))

Evropska unija je junija 2020 začela izvajati strategijo za nakup cepiv proti covidu-19. V tem okviru je Komisija podpisala sporazum s 27 državami članicami, ki jo pooblašča, da v njihovem imenu s proizvajalci sklene vnaprejšnje dogovore o nabavi.

Ker je zgodnja uporaba cepljenja v interesu javnega zdravja, je bil rok za razvoj cepiv s strani farmacevtskih podjetij skrajšan. Da bi Komisija in države članice nadomestile tveganja za ta podjetja, so v svojo strategijo cepljenja vključile načelo delitve tveganja med proizvajalci in državami članicami, s čimer so zmanjšale odgovornost proizvajalca v primeru neželenih učinkov njegovega proizvoda.

Različice javno objavljenih pogodb so bile spremenjene tako, da so bile izpuščene informacije o finančnih tveganjih, donacijah in preprodaji ter izjavah o neobstoju nasprotja interesov.

Leta 2021 so evropski državljani in poslanci Evropskega parlamenta nasprotovali delni zavrnitvi Evropske komisije, da bi zagotovila popoln dostop do nekaterih dokumentov, povezanih s pogodbami o nakupu cepiv iz leta 2020. Prošnje za dostop so se nanašale na klavzule o odškodnini za farmacevtska podjetja. V skladu s temi klavzulami so morali laboratoriji oškodovancem plačati odškodnino v primeru napake, povezane z namerno kršitvijo ali resno pomanjkljivostjo med proizvodnjo, v drugih primerih pa so bile za to odgovorne države članice.

Državlani in poslanci Evropskega parlamenta so zahtevali tudi dostop do izjav o neobstoju nasprotja interesov članov pogajalske skupine za nakup cepiv. Želeli so pojasniti, kako so potekala pogajanja, zlasti v zvezi z giga pogodbo iz maja 2021 za nakup dodatnih 1,8 milijarde odmerkov cepiva v vrednosti 35 milijard EUR.

Komisija je odobrila le delni dostop do teh dokumentov in objavila spremenjene različice, pri čemer se je sklicevala na poslovno zaupnost in varstvo zasebnosti.

Splošno sodišče, pri katerem sta bili vloženi tožbi zoper odločbi Komisije, je ti tožbi razglasilo za delno nični.

Splošno sodišče je v zvezi z zahtevo za širši dostop do **klavzul o odškodnini** opozorilo, da so države članice obravnavale razlog za njihovo vključitev v pogodbe – in sicer nadomestitev tveganj, ki so jim bila izpostavljena farmacevtska podjetja, povezana s skrajšanjem roka za razvoj cepiva – in da je ta razlog v javni domeni. Razsodilo je, da Komisija ni dokazala, kako bi širši dostop do teh klavzul, nekaterih opredelitev v pogodbah (kot sta „namerna kršitev“ in „po najboljših močeh“) ter določb o donacijah in preprodaji cepiv konkretno škodil poslovnim interesom zadevnih farmacevtskih podjetij.

Kar zadeva zahtevo za razkritje – v izjavah o neobstoju nasprotja interesov – **identitete članov pogajalske skupine**, je Splošno sodišče potrdilo, da ta sledi cilju v javnem interesu. Samo z razkritjem te identitete je namreč mogoče preveriti neobstoje položaja nasprotja interesov v zvezi s člani pogajalske skupine. Ta preglednost postopka pogajanj o pogodbah povečuje zaupanje državljanov Unije v strategijo Komisije za cepljenje in pomaga pri boju proti širjenju lažnih informacij. Splošno sodišče je torej razsodilo, da Komisija ni pravilno pretehtala zadevnih interesov, povezanih z neobstojem nasprotja interesov in tveganja posega v zasebnost.

Dostop javnosti do dokumentov: ključni element preglednosti

Namen [Uredbe \(ES\) št. 1049/2001](#) Evropskega parlamenta in Sveta je javnosti zagotoviti pravico do čim širšega dostopa do dokumentov Parlamenta, Sveta in Komisije. Njen cilj je povečati preglednost, zakonitost in odgovornost institucij.

Ta pravica pa ni absolutna. Za zaščito nekaterih javnih ali zasebnih interesov, kot so javna varnost, zaupnost notranjih razprav in pravnih nasvetov, finančni, gospodarski ali poslovni interesi ter varstvo osebnih podatkov, veljajo izjeme.

Institucije morajo uravnotežiti preglednost in varstvo teh interesov tako, da v vsakem posameznem primeru presodijo, ali bi jim razkritje lahko škodilo. Razkritje se nazadnje lahko zahteva, če se dokaže prevladujoč javni interes.

V primeru zavrnitve dostopa lahko prosilec pri zadevni instituciji zahteva ponovno preučitev in nato – v primeru nove zavrnitve – zadevo predloži evropskemu varuhu človekovih pravic ali vloži tožbo pri Splošnem sodišču Evropske unije.

Nekatera načela, ki sta jih določili Splošno sodišče in Sodišče

Splošno sodišče je v sodbi *De Capitani/Parlament* ([T-540/15](#)) odločilo, da lahko institucije Unije dostop do nekaterih dokumentov iz zakonodajnega postopka zavrnejo le v ustrezno utemeljenih primerih.

Institucija ali organ, ki zavrne dostop, mora dokazati, kako bi ta „konkretno, dejansko in razumno predvidljivo“ ogrozil interes, ki je zaščiten z eno od izjem iz Uredbe št. 1049/2001. Kot je Sodišče razsodilo v sodbi *ClientEarth/Komisija* ([C-57/16 P](#)), hipotetičen ali nejasen poseg ne zadostuje za utemeljitev take zavrnitve.

Vprašanje dostopa do vlog, ki jih predloži država članica ali institucija v sodnih postopkih pred Sodiščem Evropske unije, je bilo obravnavano v več pomembnih sodbah. Sodišče je v zadevi *Komisija/Breyer* ([C-213/15 P](#)) odločilo, da vloge države članice, ki jih ima Komisija, spadajo na področje uporabe Uredbe št. 1049/2001. Čeprav je treba med sodnim postopkom ohraniti zaupnost teh vlog, Komisija po koncu postopka ne more brez drugega razloga zavrniti dostopa do njih.

Sodišče je to splošno domnevo nerazkritja med sodnim postopkom že določilo v sodbi *Švedska in drugi/API in Komisija* ([C-514/07 P](#), [C-528/07 P](#) in [C-532/07 P](#)) za vloge, ki jih je predložila institucija Unije. Vendar je treba po koncu postopka posamezno preučiti vsako vlogo, da se ugotovi, ali se uporabljajo izjeme iz navedene uredbe.

Fokus Omejevalni ukrepi v zvezi z ukrepi, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine

Sodbe *Mazepin/Svet* z dne 20. marca 2024 ([T-743/22](#)); *Fridman in drugi/Svet* ter *Timchenko in Timchenko/Svet* z dne 11. septembra 2024 ([T-635/22](#) in [T-644/22](#)) in *NSD/Svet* z dne 11. septembra 2024 ([T-494/22](#))

Omejevalni ukrepi ali „sankcije“ so ključno orodje zunanje in varnostne politike Evropske unije. Lahko so v obliki zamrznitve sredstev, prepovedi potovanj na ozemlje Unije ali gospodarskih sankcij. Njihov cilj je zaščititi temeljne vrednote, bistvene interese in varnost Unije z izvajanjem pritiska na ciljne osebe ali subjekte, vključno z vladami tretjih držav, da bi ti spremenili svojo politiko ali ravnanje.

Dejanja Rusije, ki spodkopavajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine od leta 2014, in zlasti vojna agresija, ki jo je Rusija leta 2022 začela proti Ukrajini, so okrepili sankcije Unije proti fizičnim in pravnim osebam, ki podpirajo rusko vlado. Sklepi Sveta na tem področju so bili predmet več deset zadev, predloženih Splošnemu sodišču Evropske unije, pri čemer sta bila izpodbijana njihova zakonitost in obseg.

To kaže na iskanje ravnovesja med strogostjo naloženih sankcij, ki je potrebna za njihovo učinkovitost, in varstvom pravic posameznikov. Splošno sodišče je potrdilo široka pooblastila Unije za ukrepanje zoper gospodarsko in materialno podporo ruske vlade, pri čemer je za sprejete ukrepe zahtevalo dokaze in trdno utemeljitev.

Sodba *NSD/Svet* ([T-494/22](#))

Splošno sodišče je **potrdilo** sankcije, naložene ruski družbi National Settlement Depository (NSD). Po mnenju Sveta ima ta družba ključno vlogo pri delovanju ruskega finančnega sistema in je tako materialno in finančno podpirala rusko vlado in njeno centralno banko.

Splošno sodišče je ugotovilo, da je družba NSD kot sistemsko pomembna finančna institucija ruski vladi omogočila dostop do znatnih finančnih virov, ki se uporabljajo za destabilizacijo Ukrajine. Zavrnilo je tudi trditve družbe NSD, da so omejevalni ukrepi povzročili zamrznitev sredstev strank, na katere se sankcije ne nanašajo, in poudarilo, da lahko te stranke pri nacionalnih sodiščih vložijo tožbo, s katero izpodbijajo kršitev njihove lastninske pravice kot stranskega učinka ukrepov proti družbi NSD.

Sodba *Mazepin/Conseil* (T-743/22)

Splošno sodišče Evropske unije je **razveljavilo** ohranitev Nikite Mazepina, nekdanjega voznika Formule 1, na seznamu oseb, za katere veljajo sankcije. Svet je njegovo ime vpisal na seznam zaradi povezave z njegovim očetom Dmitrijem Mazepinom, vplivnim poslovnežem, čigar dejavnost ustvarja znatne prihodke za rusko vlado in ki naj bi bil glavni sponzor dejavnosti svojega sina kot dirkača v ekipi Haas.

Splošno sodišče je odločilo, da povezava med Dmitrijem Mazepinom in njegovim sinom ni bila zadostno dokazana, pri čemer je zlasti poudarilo, da slednji v času sprejetja izpodbijanega sklepa ni bil več dirkač v zadevni ekipi. Poleg tega je Splošno sodišče poudarilo, da zgolj družinsko razmerje samo po sebi ne zadostuje za dokaz skupnih interesov, s katerimi bi bilo mogoče upravičiti ohranitev sankcij proti Nikiti Mazepinu.

Sodbi *Fridman in drugi/Svet* ter *Timchenko in Timchenko/Svet* (T-635/22 in T-644/22)

Splošno sodišče je **potrdilo** obveznost sankcioniranih oseb in subjektov, da poročajo o svojih sredstvih in sodelujejo s pristojnimi organi, da se prepreči izogibanje zamrznitvi sredstev s pravnimi in finančnimi konstrukti. Te obveznosti, ki jih je določil Svet, so se šttele za potrebne za zagotavljanje učinkovitosti in enotnosti sankcij v vseh državah članicah. Splošno sodišče je zavrnilo tudi trditve, da naj bi Svet izvajal kazenske pristojnosti, pridržane državam članicam, saj je odločilo, da ti ukrepi niso kazenske narave in da je bilo njihovo sprejetje v skladu s celotnim okvirom, ki ga določa pravo Unije.

Sankcije Evropske Unije proti Rusiji

Unija je od marca 2014 postopoma uvajala ciljno usmerjene omejevalne ukrepe proti Rusiji, zlasti v odziv na nezakonito priključitev Krima (2014) in vojaško agresijo proti Ukrajini (2022).

Namen teh ukrepov je oslabil gospodarsko bazo **Rusije**, onemogočiti njen dostop do kritičnih tehnologij in trgov ter znatno zmanjšati njeno sposobnost za vojskovanje. Unija je sprejela tudi sankcije proti **Belorusiji**, **Iranu** in **Severni Koreji** v odziv na njihovo podporo Rusiji v vojni proti Ukrajini.

Sankcije zadevajo več kot 2300 posameznikov in subjektov (banke, politične stranke, podjetja, paravojaške skupine). Te sankcije zajemajo:

- prepoved vstopa v Evropsko unijo,
- zamrznitev sredstev,
- blokiranje denarnih sredstev.

Svet ocenjuje, da je vrednost zamrznjenih zasebnih sredstev v Uniji 24,9 milijarde EUR. Sredstva ruske centralne banke, ki so blokirana v Uniji, znašajo 210 milijard EUR.

Omejevalni ukrepi, uvedeni na podlagi sklepov Sveta, se **redno pregledujejo**. Če Svet meni, da njihovi cilji niso bili doseženi, se ukrepi po potrebi podaljšajo ali spremenijo.

Pregled najpomembnejših sodb leta

Temeljne pravice

Evropska unija zagotavlja varstvo temeljnih pravic, zlasti z Listino o temeljnih pravicah, v kateri so naštetje individualne, državljanske, politične, ekonomske in socialne pravice evropskih državljanov. Spoštovanje človekovih pravic je ena od vrednot, na katerih temelji Unija, in bistvena obveznost pri izvajanju njenih politik in programov.

Listina Evropske unije o temeljnih pravicah –
zavezujoča pravila s konkretnimi učinki

[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

Svet Evropske unije je leta 2022 v odziv na okrepitev ruske agresije proti Ukrajini sprejel sankcije za izvajanje pritiska na Rusijo. Ti ukrepi vključujejo prepoved zagotavljanja storitev pravnega svetovanja ruski vladi in pravnim osebam, subjektom ali organom s sedežem v Rusiji. Belgijski in francoski odvetniki so Splošnemu sodišču Evropske unije predlagali, naj to prepoved razglasi za nično. Po njihovem mnenju so s to prepovedjo kršene temeljne pravice, ki zagotavljajo dostop do pravnega svetovanja odvetnika. Splošno sodišče je opozorilo na temeljno pravico do učinkovitega pravnega varstva, ki vključuje pravico do svetovanja in zastopanja po odvetniku v okviru dejanskega ali verjetnega spora. Vendar je poudarilo, da se izpodbijana prepoved ne nanaša niti na storitve pravnega svetovanja v zvezi s sodnim postopkom niti na storitve pravnega svetovanja fizičnim osebam. Zato je tožbe zavrnilo.

Sodbe *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles in drugi/Svet, Ordre des avocats à la Cour de Paris et Couturier/Svet* ter *ACE/Svet* z dne 2. oktobra 2024 ([T-797/22](#), [T-798/22](#) in [T-828/22](#))

Časopis Le Monde je leta 2006 objavil članek, ki je nogometni klub Real Madrid povezoval z govoricami o doping. Ta časopis je bil v Španiji obsojen zaradi obrekovanja, v Franciji pa je izpodbijal izvršitev te sodbe na podlagi načela svobode tiska. Francosko kasacijsko sodišče je zadevo predložilo Sodišču, ki je razsodilo, da se vzajemno priznavanje sodb lahko omeji, če očitno krši temeljne pravice. Sodišče je menilo, da lahko nesorazmerne sankcije proti medijem, kot so previsoke odškodnine, odvrnejo medije od tega, da bi poročali o temah javnega interesa, kar ni združljivo z demokratičnimi vrednotami Evropske unije.

Sodba *Real Madrid Club de Fútbol* z dne 4. oktobra 2024 ([C-633/22](#))

Osební podatki

Evropska unija ima podrobno ureditev v zvezi z varstvom osebnih podatkov. Obdelava in shranjevanje teh podatkov morata biti v skladu s pogoji zakonitosti, ki jih določa ureditev, omejena morata biti na to, kar je nujno potrebno, in ne smeta nesorazmerno posegati v pravico do zasebnega življenja.

Sodišče v digitalnem svetu

[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

Nemški državlján je pred nemškim sodiščem izpodbijal to, da mu je mesto Wiesbaden zavrnilo izdajo nove osebne izkaznice brez prstnih odtisov. Nemško sodišče je Sodišče zaprosilo, naj preveri veljavnost evropske uredbe, s katero je določena obveznost vključitve dveh prstnih odtisov v osebne izkaznice. Sodišče je razsodilo, da je ta obveznost, ki je utemeljena z bojem proti izdelavi lažnih osebnih izkaznic in proti zlorabi identitete, združljiva s temeljnima pravicama do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov. Vendar je uredbo, ki je bila sprejeta na napačni pravni podlagi, razglasilo za neveljavno, pri čemer je ohranilo njene učinke do 31. decembra 2026, da bi omogočilo sprejetje novega besedila. Uredba se je namreč napačno opirala na člen 21(2) PDEU (prosto gibanje državljanov) namesto na člen 77(3) PDEU (območje svobode, varnosti in pravice), ki zahteva soglasje v Svetu.

Sodba *Landeshauptstadt Wiesbaden* z dne 21. marca 2024 ([C-61/22](#))

Oseba je bila vpisana v policijsko evidenco v okviru preiskovalnega postopka, saj je kot priča podala krivo izpovedbo. Potem ko je bila obsojena na enoletno pogojno kazen in to kazen prestala, je zahtevala izbris iz evidence. V skladu z bolgarskim pravom so podatki, ki se nanašajo nanjo, shranjeni v tej evidenci brez kakršne koli druge časovne omejitve kot smrt te osebe. Bolgarsko vrhovno upravno sodišče je Sodišču postavilo vprašanje o združljivosti te ureditve s pravom Unije. Slednje je odgovorilo, da je splošna in neselektivna hramba biometričnih in genetskih podatkov oseb, obsojenih v kazenskem postopku, do njihove smrti v nasprotju s pravom Unije. Nacionalna ureditev mora določati obveznost upravljavca, da redno preverja, ali je takšna hramba še vedno potrebna, in zadevni osebi omogoči, da zahteva izbris svojih podatkov, če to ni več tako.

Sodba *Direktor na Glavna direksia „Natsionalna politsia“ pri MVR – Sofia* z dne 30. januarja 2024 ([C-118/22](#))

Sodišče je v dveh ločenih sodbah podalo ključna pojasnila v zvezi s preiskovalnimi pooblastili organov.

V zadevi, ki se je nanašala na francoski odlok, katerega namen je bil varstvo del, ki so varovana z avtorsko ali sorodno pravico, pred kaznivimi dejanji, storjenimi na spletu, je Sodišče pojasnilo, da lahko države članice ponudnikom dostopa do interneta naložijo obveznost splošne in neselektivne hrambe IP-naslovov, da bi lahko pristojni javni organ identificiral osebo, za katero je podan sum, da je storila kaznivo dejanje. Vendar ta hramba ne sme omogočati natančnega sklepanja o zasebnem življenju zadevne osebe. Za doseg takega rezultata morajo pravila hrambe zagotavljati res strogo ločevanje različnih kategorij hranjenih podatkov. Kadar lahko – v neobičajnih okoliščinah – posebnosti nacionalnega postopka, ki ureja tak dostop, s povezovanjem zbranih podatkov in informacij omogočajo natančno sklepanje o zasebnem življenju posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, mora biti dostop predmet predhodnega nadzora sodišča ali neodvisnega upravnega organa.

Sodba *La Quadrature du Net II* z dne 30. aprila 2024 ([C-470/21](#))

V neki avstrijski zadevi je policija poskušala odkleniti mobilni telefon naslovnika paketa, ki je vseboval marihuano. Sodišče je na vprašanje o veljavnosti te preiskave glede na direktivo o varstvu osebnih podatkov, ki jih uporabljajo policija in pravosodni organi, odgovorilo, da dostop do podatkov, shranjenih na mobilnem telefonu, ni nujno omejen na boj proti hudim oblikam kriminalitete. V nasprotnem primeru bi namreč nastalo tveganje za nekaznovanost za kazniva dejanja na splošno in torej tveganje za ohranjanje območja svobode, varnosti in pravice v Uniji. Vendar pa mora tak dostop, ki pomeni hud poseg v pravice zadevnih posameznikov do varstva njihovih osebnih podatkov, predhodno odobriti sodišče ali neodvisni organ in mora biti sorazmeren. Nacionalni zakonodajalec mora poleg tega opredeliti elemente, ki jih je treba upoštevati za tak dostop, kot je narava zadevnih kaznivih dejanj, lastnik telefona pa mora biti obveščen takoj, ko to ne more več ogroziti preiskave.

Sodba *Bezirkshauptmannschaft Landeck* z dne 4. oktobra 2024 ([C-548/21](#))

Enako obravnavanje in delovno pravo

V Evropski uniji je skoraj 200 milijonov delavcev. Veliko število državljanov ima torej neposredne koristi od določb evropskega delovnega prava, ki določa minimalne standarde glede delovnih pogojev in pogojev za zaposlitev ter tako dopolnjuje politike držav članic.

Sodišče: zagotavljanje enake obravnave in zaščita pravic manjšin

[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

Javni uslužbenec občine Copertino (Italija) je po tem, ko je odpovedal pogodbo o zaposlitvi, da bi se predčasno upokojil, zahteval denarno nadomestilo za dni dopusta, ki ga ni izkoristil. Vendar italijanska zakonodaja to pravico izključuje za delavce v javnem sektorju. Sodišče je na vprašanje o razlagi [direktive o delovnem času](#) potrdilo, da ima delavec pravico do denarnega nadomestila, če celotnega dopusta ni izkoristil pred iztekom pogodbe, tudi v primeru prostovoljne odpovedi pogodbe o zaposlitvi. Ekonomski razlogi, kot je upravljanje javnih izdatkov, ne morejo upravičiti odvzema te pravice. Izjema pa je mogoča, če delavec namerno ni izrabil svojih dni dopusta in če ga je delodajalec zadostno obvestil o tveganju izgube dopusta in ga spodbudil, naj dopust izrabi.

Sodba *Comune di Copertino* z dne 18. januarja 2024 ([C-218/22](#))

Ker je nekdanji poklicni nogometaš v Franciji menil, da so nekatera pravila FIFE ovirala njegovo zaposlitev pri belgijskem klubu, jih je izpodbijal pred belgijskimi sodišči. Ta pravila, ki izhajajo iz pravilnika FIFE o statusu in prestopih igralcev, nalagajo plačilo odškodnine igralcu in njegovemu novemu klubu, če igralec predčasno prekine pogodbo brez „utemeljenega razloga“. Prav tako lahko povzročijo športne sankcije, kot je prepoved za novi klub, da zaposli nove igralce, in preprečujejo izdajo mednarodnega prestopnega certifikata, če obstaja spor v zvezi s prekinitvijo pogodbe. Pritožbeno sodišče v Monsu je zadevo predložilo Sodišču, ki je razsodilo, da ta pravila ne spoštujejo prostega gibanja delavcev in konkurenčnega prava Evropske unije.

Sodba *FIFA* z dne 4. oktobra 2024 ([C-650/22](#))

Evropsko državljanstvo

Vsaka oseba, ki ima državljanstvo države članice, je samodejno državljan Evropske unije. Državljanstvo Unije se doda nacionalnemu državljanstvu in ga ne nadomesti. Državljan Evropske unije uživajo posebne pravice, zagotovljene z evropskimi pogodbami.

Evropska komisija je proti Češki republiki in Poljski začela postopek pred Sodiščem, ker ti državi članici omejujeta pravico do članstva v politični stranki na svoje državljane. Komisija meni, da so zaradi tega državljani Unije, ki prebivajo v teh dveh državah članicah, niso pa njuni državljani, glede kandidiranja na občinskih in evropskih volitvah v manj ugodnem položaju. Sodišče je pritrdilo Komisiji in ugotovilo, da sta Češka republika in Poljska kršili svoje obveznosti iz Pogodb. Državljan, ki prebivajo v državi članici, nimajo pa državljanstva te države, morajo namreč imeti enak dostop do sredstev, vključno s članstvom v politični stranki, kot državljani te države članice, da lahko učinkovito uresničujejo svoje volilne pravice. Sodišče je menilo, da tega različnega obravnavanja ni mogoče upravičiti z razlogi, ki se nanašajo na spoštovanje nacionalne identitete Poljske ali Češke republike.

Sodbi *Komisija/Češka republika* ([C-808/21](#)) in *Komisija/Poljska* z dne 19. novembra 2024 ([C-814/21](#))

Sodišče je razsodilo, da država članica ne more zavrniti priznanja spremembe imena in spolne identitete, ki je bila zakonito pridobljena v drugi državi članici. Ta zavrnitev pomeni oviro za uresničevanje pravice do prostega gibanja in prebivanja v Uniji. Ker je osebna identiteta, vključno z imenom in spolom, bistvena, taka zavrnitev povzroča upravne in zasebne težave, ki so v nasprotju s pravom Unije.

Sodba *Mirin* z dne 4. oktobra 2024 ([C-4/23](#))

Potrošniki

Cilj evropske potrošniške politike je varovanje zdravja, ekonomskih in pravnih interesov ter zagotavljanje varnosti potrošnikov, ne glede na to, kje ti prebivajo, kam potujejo ali od kod opravljajo nakupe znotraj Unije.

Sodišče – Zagotavljanje pravic potrošnikov v Uniji

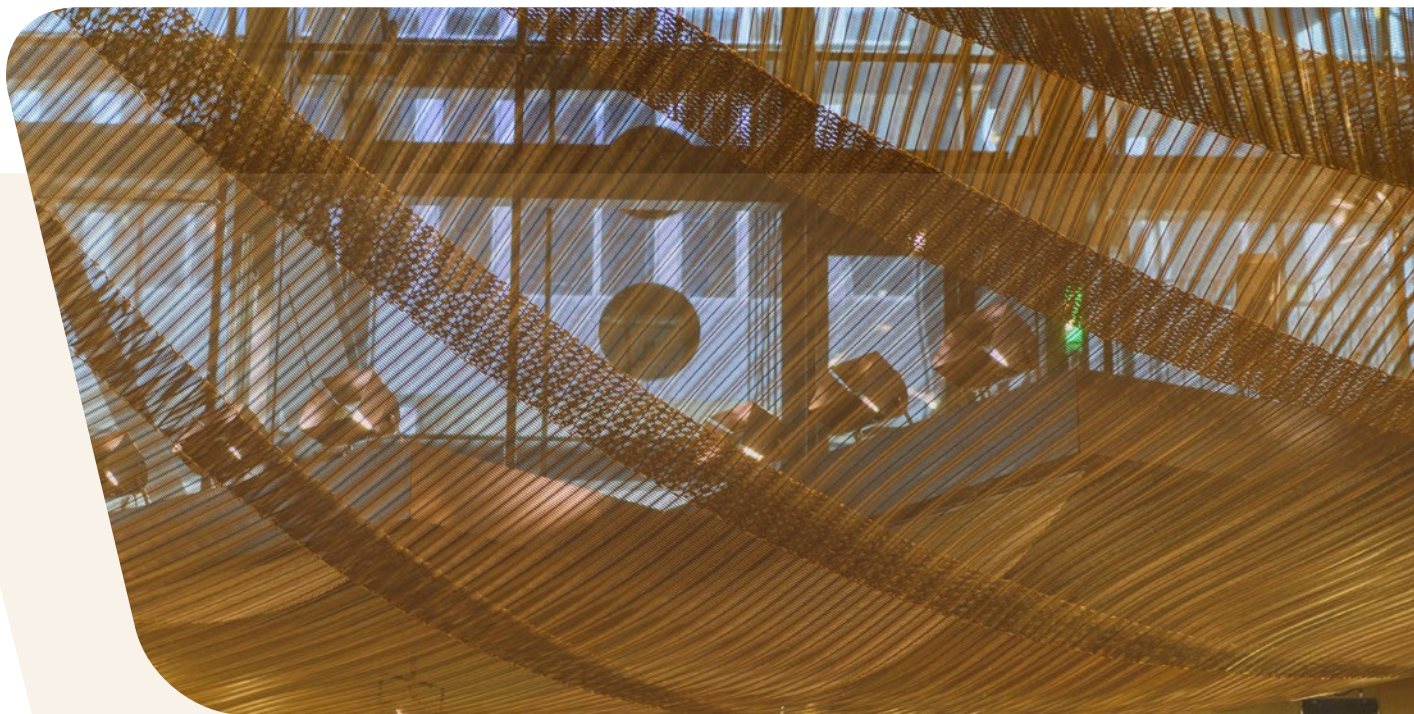
[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

Nemško združenje potrošnikov je pred nemškim sodiščem izpodbijalo način, kako veriga supermarketov Aldi Süd oglašuje znižanje cen. To združenje meni, da družba Aldi Süd nima pravice izračunati znižanja cene na podlagi cene tik pred ponudbo, temveč mora v skladu s pravom Evropske unije to storiti na podlagi najnižje cene, ki se je zaračunavala v zadnjih 30 dneh. Sodišče je na vprašanje nemškega sodišča odgovorilo pritrdilno, in sicer da mora biti znižanje cene, objavljeno v oglasu, izračunano na podlagi najnižje cene v zadnjih 30 dneh. Trgovcem se tako prepreči, da bi zavajali potrošnike tako, da bi pred oglaševanjem znižanja cene zvišali ceno, ki jo zaračunavajo, in s tem prikazovali lažna znižanja cen.

Sodba *Aldi Süd* z dne 26. septembra 2024 ([C-330/23](#))

Okolje

Evropska unija je zavezana ohranjanju in izboljšanju kakovosti okolja ter varovanju zdravja ljudi. Njen pristop se opira na previdnostno načelo, načelo preprečevanja in načelo „onesnaževalec plača“.

Sodišče in okolje

[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

[Evropska direktiva](#) od leta 2019 prepoveduje dajanje na trg proizvodov iz oksorazgradljive plastike, ki razpade z oksidacijo. Britanski družbi, ki proizvajata oksidativni aditiv, ki po njunem mnenju plastiki omogoča, da se biološko razgradi hitreje kot oksorazgradljiva plastika, sta vložili tožbo pri Splošnem sodišču Evropske unije. Zahtevali sta, da se jima povrne škoda, ki sta jo utrpeli, ker prepoved dajanja na trg oksorazgradljive plastike velja tudi za plastiko, ki jo opredeljujeta kot „oksobiorazgradljivo“. Splošno sodišče je tožbo zavrnilo, ker je menilo, da evropski zakonodajalec ni storil očitne napake. V skladu z znanstvenimi študijami namreč biorazgradnja plastike z oksidativnim aditivom poteka le v majhnem obsegu ali pa sploh ne. Poleg tega tovrstna plastika ni primerna za nobeno obliko kompostiranja. Nazadnje, njeno recikliranje je problematično, saj trenutne tehnologije ne omogočajo prepoznavanja plastike z oksidativnim aditivom in njenega ločevanja od običajne plastike.

Sodba *Symphony Environmental Technologies in Symphony Environmental/Parlament in drugi* z dne 31. januarja 2024 ([T-745/20](#))

Volk, ki je strogo zaščitena vrsta z [Bernsko konvencijo](#), je bil predmet dveh sodb Sodišča, v katerih je Sodišče obravnavalo [direktivo o habitatih](#). V Avstriji so okoljevarstvene organizacije pred tirolskim sodiščem izpodbijale začasno dovoljenje za odstrel enega volka, ki je ubil približno 20 ovc. Sodišče je potrdilo veljavnost prepovedi lova na volkove v tej državi članici, ker tamkajšnje stanje ohranjenosti populacije volkov ni ugodno. Poleg tega je v Španiji združenje za varstvo iberskega volka izpodbijalo zakon avtonomne skupnosti Kastilja in León, s katerim je volk določen kot vrsta, ki se lahko lovi severno od reke Duero (kjer je lahko predmet ukrepov za upravljanje vrste, medtem ko je južno od te reke strogo varovana vrsta). Sodišče je v odgovor na vprašanja španskega sodišča zavrnilo možnost, da bi se volk opredelil kot vrsta, ki se lahko lovi na regionalni ravni, če je stanje ohranjenosti te vrste na nacionalni ravni neugodno.

Sodbi *WWF Österreich in drugi* z dne 11. julija 2024 ([C-601/22](#)) in *ASCEL* z dne 29. julija 2024 ([C-436/22](#))

Jeklarna Ilva v Tarantu v Apuliji (jug Italije) je ena največjih jeklarn v Evropi. Leta 2019 je Evropsko sodišče za človekove pravice ugotovilo, da škodljivo vpliva na okolje in zdravje prebivalcev. Ukrepi za zmanjšanje teh vplivov so bili predvideni od leta 2012, vendar je bilo njihovo izvajanje večkrat preloženo. Številni prebivalci območja okoli jeklarne so sprožili postopek pri italijanskem sodišču. Sodišče v Milanu je zadevo predložilo Sodišču, ki je odločilo, da pomembne zahteve za izdajo in ohranitev obratovalnega dovoljenja, ki jih zahteva [direktiva o industrijskih emisijah](#), očitno niso bile izpolnjene. Obratovanje jeklarne bo zato treba ustaviti, če se izkaže, da povzroča resno in znatno nevarnost za okolje in zdravje ljudi.

Sodba *Ilva in drugi* z dne 25. junija 2024 ([C-626/22](#))

Informacijska družba

Evropska unija ima ključno vlogo pri razvoju informacijske družbe, da bi ustvarila ugodno okolje za inovacije in konkurenčnost, hkrati pa zaščitila pravice potrošnikov in zagotovila pravno varnost. Zagotavlja pravične in odprte digitalne trge ter odpravlja ovire za čezmejne spletne storitve na notranjem trgu, da se zagotovi njihov prosti pretok.

Sodišče v digitalnem svetu

[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

Z italijanskim zakonom so bile ponudnikom spletnih storitev s sedežem zunaj Italije, kot so družbe Airbnb, Expedia, Google in Amazon, naložene upravne obveznosti za zagotovitev učinkovite uporabe prava Unije. Ti ponudniki se morajo med drugim vpisati v poseben register, predložiti gospodarska poročila in plačati finančne prispevke. Italijansko sodišče je zadevo predložilo Sodišču, ki je razsodilo, da ti ukrepi niso združljivi s pravom Unije. Opozorilo je, da za ponudnike spletnih storitev predvsem velja zakonodaja države članice, v kateri imajo sedež, in sicer v obravnavanem primeru zakonodaja Irske ali Luksemburga. Države članice, kot je Italija, v katerih ti ponudniki opravljajo svoje dejavnosti, so vezane na načelo medsebojnega priznavanja in praviloma ne morejo uvesti dodatnih obveznosti, ki bi lahko omejevale svobodo opravljanja teh storitev.

Sodbe *Airbnb Ireland* in *Amazon Services Europe* (združeni zadevi [C-662/22](#) in [C-667/22](#)), *Expedia* ([C-663/22](#)), *Google Ireland* in *Eg Vacation Rentals Ireland* (združeni zadevi [C-664/22](#) in [C-666/22](#)) ter *Amazon Services Europe* ([C-665/22](#)) z dne 30. maja 2024

ByteDance Ltd je družba, ki prek svojih hčerinskih družb zagotavlja spletno platformo družbenega omrežja TikTok. Komisija je družbo Bytedance imenovala za vratarja jedrne platformne storitve v skladu z [evropskim aktom o digitalnih trgih \(Digital Market Act\)](#), kar od nje zahteva, da spoštuje ciljno usmerjen sklop pravnih obveznosti, ki drugim podjetjem omogočajo, da se merijo z vratarjem, in preprečujejo nekatere nepoštenе prakse. Splošno sodišče Evropske unije, pri katerem je družba Bytedance vložila tožbo zoper ta sklep, je opozorilo, da je zakonodajalec Unije sprejel evropski akt o digitalnih trgih, da bi izboljšal delovanje notranjega trga. Ker je Splošno sodišče ugotovilo, da so merila iz tega akta, zlasti svetovna tržna vrednost in število uporabnikov, v obravnavanem primeru izpolnjena, je sklenilo, da je Komisija lahko pravilno menila, da je družba Bytedance vratar, in je zato tožbo zavrnilo.

Sodba *Bytedance/Komisija* z dne 17. julija 2024 ([T-1077/23](#))

Konkurenca, državna pomoč in *tax rulings*

Evropska unija zagotavlja spoštovanje pravil o varstvu svobodne konkurence. Ravnanja, katerih cilj ali učinek je preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na notranjem trgu, so prepovedana in se lahko kaznujejo z globami. Poleg tega so prepovedane državne pomoči, če so nezdružljive z notranjim trgov, pri čemer je Komisiji glede tega s Pogodbama podeljena pomembna nadzorna naloga.

Splošno sodišče – Zagotoviti, da institucije Unije spoštujejo pravo Unije

[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

Projekt fiksne povezave pasu Fehmarn predvideva predor v Baltskem morju med Rødbyem na danskem otoku Lolland in Puttgardnom v Nemčiji. Danski javni subjekt Femern A/S je odgovoren za njegovo financiranje, gradnjo in upravljanje. Komisija je odločila, da finančni ukrepi, ki jih je Danska odobrila družbi Femern A/S, pomenijo državno pomoč, ki pa je združljiva z notranjim trgov. Danska in dva upravljavca trajektov, Scandlines Danmark in Scandlines Deutschland, so pred Splošnim sodiščem Evropske unije predlagali razglasitev ničnosti tega sklepa. Zadnjenavedeno sodišče je tožbe zavrnilo, pri čemer je menilo, da selektivna prednost, dodeljena družbi Femern A/S, krepi njen položaj na trgu prevoznih storitev v primerjavi z drugimi podjetji na trgu in vpliva na trgovino med državami članicami. Vendar je projekt fiksne povezave v skupnem evropskem interesu in pomembno prispeva k ciljem prometne politike Unije.

Sodbe *Scandlines Danmark in Scandlines Deutschland/Komisija*, *Danska/Komisija* ter *Scandlines Danmark in Scandlines Deutschland/Komisija* z dne 28. februarja 2024 ([T-7/19](#), [T-364/20](#) in [T-390-20](#))

Družba Icera je Qualcomm, ameriško podjetje, ki proizvaja čipe za telefone in tablične računalnike, obtožila uporabe plenilskih cen. Družba Nvidia je po nakupu družbe Icera predložila nove informacije o teh obtožbah. Evropska komisija je leta 2019 družbi Qualcomm naložila globo v višini 242 milijonov EUR zaradi zlorabe prevladujočega položaja, pri čemer jo je obtožila, da je družbi Huawei in ZTE prodala čipe z izgubo, da bi izločila konkurenčno družbo Icera. Splošno sodišče Evropske unije je zavrnilo večino trditev družbe Qualcomm, razen glede izračuna globe. Splošno sodišče je razsodilo, da je Komisija neupravičeno odstopila od svojih smernic iz leta 2006, in globo znižalo na 238,7 milijona EUR.

Sodba *Qualcomm/Komisija* z dne 18. septembra 2024 ([T-671/19](#))

Evropska komisija je leta 2017 družbi Google naložila globo v višini približno 2,4 milijarde EUR, ker je ta zlorabila svoj prevladujoč položaj na več nacionalnih trgih spletnega iskanja. Komisija je ugotovila, da je družba Google v 13 državah Evropskega gospodarskega prostora (EGP) med zadetki iskanja dajala prednost zadetkom lastne storitve primerjave proizvodov pred zadetki konkurenčnih storitev primerjave proizvodov. Zadetki družbe Google so bili tako prikazani na vrhu in izpostavljeni v privlačnih „boxih“, medtem ko so bili zadetki konkurentov prikazani kot preproste splošne povezave, ki so jih algoritmi pogosto slabše razvrstili. Splošno sodišče Evropske unije je v bistvu ta sklep potrdilo, Sodišče pa je zavrnilo pritožbo družb Google in Alphabet ter potrdilo globo.

Sodba *Google in Alphabet/Komisija (Google Android)* z dne 10. septembra 2024 ([C-48/22 P](#))

Družba Google je leta 2003 vzpostavila svojo oglaševalsko platformo AdSense. Ta platforma upravljavcem spletnih mest omogoča prejemanje prihodkov z objavljanjem oglasov, povezanih z iskanji uporabnikov. Za uporabo te storitve so morali nekateri izdajatelji spletnih mest skleniti pogodbe z družbo Google, ki so vsebovale klavzule, ki preprečujejo ali omejujejo prikaz konkurenčnih oglasov. Evropska komisija je leta 2019 po pritožbah več podjetij, vključno z družbama Microsoft in Expedia, družbi Google naložila globo v višini 1,49 milijarde EUR zaradi zlorabe prevladujočega položaja. Splošno sodišče Evropske unije, pri katerem je bila vložena tožba zoper ta sklep, je razsodilo, da je Komisija napačno presodila trajanje klavzul in del trga, na katerega se te klavzule nanašajo, in s tem ni pravilno ugotovila obstoja zlorabe prevladujočega položaja. Splošno sodišče je zato sklep v celoti razglasilo za ničen.

Sodba *Google AdSense/Komisija* z dne 18. septembra 2024 ([T-334/19](#))

Komisija je leta 2021 ugotovila, da so banke Deutsche Bank, Bank of America, Crédit Agricole in Credit Suisse (zdaj UBS Group) sodelovale v kartelu v sektorju naddržavnih, državnih in agencijskih obveznic, izdanih v ameriških dolarjih („SSA Bonds“), in sicer z izmenjevanjem občutljivih informacij in usklajevanjem strategij trgovanja. Komisija je naložila globe bankam Bank of America (12,6 milijona EUR), Credit Suisse (11,9 milijona EUR) in Crédit Agricole (3,9 milijona EUR), medtem ko je bila banka Deutsche Bank zaradi sodelovanja oproščena plačila globe. Splošno sodišče Evropske unije je pri odločanju o tožbi bank Crédit Agricole in Credit Suisse potrdilo ugotovitev Komisije o kršitvi in potrdilo višino glob, naloženih leta 2021.

Sodbi *Crédit agricole in Crédit agricole Corporate and Investment Bank/Komisija TER UBS Group in Credit Suisse Securities (Europe)/Komisija* z dne 6. novembra 2024 ([T-386/21 in T-406/21](#))

Vodafone, britansko telekomunikacijsko podjetje, je leta 2018 Evropski komisiji sporočilo, da namerava pridobiti telekomunikacijske dejavnosti podjetja Liberty Global v Nemčiji, na Češkem, Madžarskem in v Romuniji. Evropska komisija je leta 2019 dala soglasje pod določenimi pogoji. Tri nemška podjetja, ki se bojijo prevladujočega položaja družbe Vodafone na nekaterih trgih, so pri Splošnem sodišču Evropske unije vložila tožbo za razglasitev ničnosti sklepa Komisije. Splošno sodišče je te tožbe zavrnilo, ker je menilo, da je Komisija upravičeno presodila, da stranki koncentracije nista konkurentki na zadevnih trgih, in sicer na trgu maloprodaje storitev prenosa televizijskih signalov v Nemčiji.

Sodbe *NetCologne/Komisija, Deutsche Telekom/Komisija in Tele Columbus/Komisija* z dne 13. novembra 2024 ([T-58/20, T-64/20 in T-69/20](#))

Neposredni davki so načeloma v pristojnosti držav članic. Vendar morajo države članice upoštevati temeljna pravila Evropske unije, kot je prepoved državnih pomoči. Tako Unija skrbi za zakonitost vnaprejšnjih davčnih stališč (*tax rulings*) držav članic, s katerimi se podjetjem odobri posebna davčna obravnava. Evropska komisija je leta 2016 sklenila, da so bila nekatera podjetja skupine Apple med letoma 1991 in 2014 deležna davčnih ugodnosti, ki pomenijo državno pomoč, ki jo je dodelila Irska. Ta pomoč se je nanašala na davčno obravnavo dobička, ustvarjenega z dejavnostmi družbe Apple zunaj ZDA. Splošno sodišče Evropske unije je leta 2020 razglasilo sklep Komisije za ničen, ker je presodilo, da ta ni zadostno dokazala obstoja selektivne prednosti v korist teh podjetij. Sodišče, pri katerem je bila vložena pritožba, je razveljavilo sodbo Splošnega sodišča in dokončno odločilo o sporu ter potrdilo sklep Komisije. Irska je družbi Apple dodelila pomoč, ki ni združljiva z notranjim trgov, saj je tej družbi zagotovila davčno obravnavo, ki odstopa od irskih pravil o obdavčitvi dobička družb nerezidentk. Ta država članica mora torej to pomoč izterjati.

Sodba *Komisija/Irska in drugi* z dne 10. septembra 2024 ([C-465/20 P](#))

Intelektualna lastnina

Predpisi, ki jih je Evropska unija sprejela za varstvo intelektualne lastnine (avtorske pravice) in industrijske lastnine (pravo znamk in varstvo modelov), izboljšujejo konkurenčnost podjetij s spodbujanjem okolja, ki podpira ustvarjalnost in inovacije.

Intelektualna lastnina na Splošnem sodišču

[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

Družba Escobar Inc. (Puerto Rico, Združene države) je septembra 2021 pri Uradu Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO) vložila zahtevo za registracijo besednega znaka Pablo Escobar kot znamke Unije. Kolumbijec Pablo Escobar, ki je umrl leta 1993, naj bi bil mamilarski kralj in narkoterorist, ki je ustanovil kartel Medellín (Kolumbija). EUIPO je zavrnil registracijo znamke, ker je menil, da je v nasprotju z javnim redom in moralnimi načeli. Splošno sodišče Evropske unije, pri katerem je družba Escobar vložila tožbo zoper to zavrnitev, je potrdilo odločbo EUIPO, pri čemer je poudarilo, da je ime družbe Pablo Escobar povezano s prometom s prepovedanimi drogami in narkoterorizmom, tako da naj bi se znamka dojemala tako, da je v nasprotju s temeljnimi moralnimi standardi ter nedeljivimi in univerzalnimi vrednotami, na katerih temelji Unija.

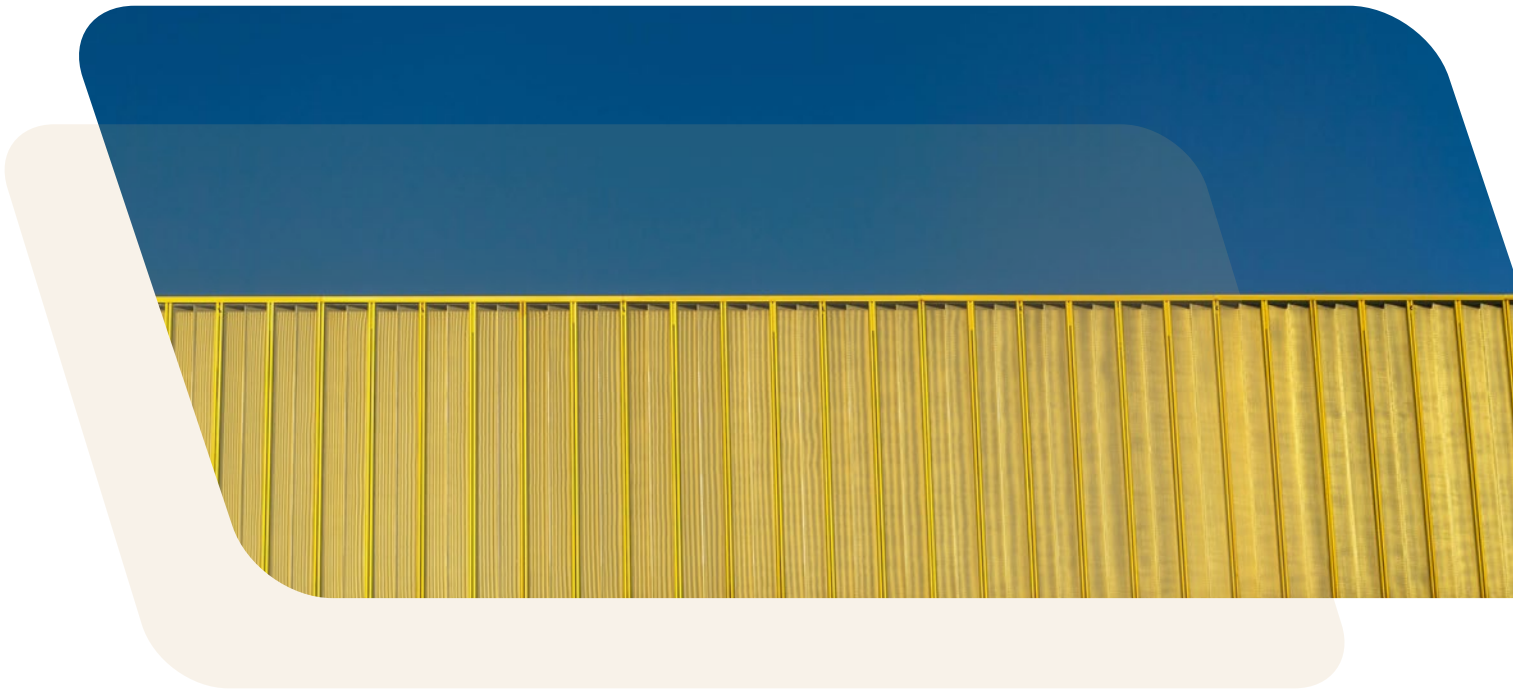

Sodba *Escobar/EUIPO (Pablo Escobar)* z dne 17. aprila 2024 ([T-255/23](#))

Znamka Evropske unije Big Mac je bila registrirana leta 1996 v korist ameriške verige McDonald's. Ker je leta 2017 irska veriga s hitro prehrano Supermac's menila, da ta znamka ni bila dejansko uporabljena za nekatere proizvode in storitve, je EUIPO predlagala, naj razglasi njeno razveljavitev. EUIPO je ugodil predlogu družbe Supermac's, vendar le delno. Ker družba Supermac's s to odločitvijo ni bila zadovoljna, je zadevo predložila Splošnemu sodišču Evropske unije. To je dodatno omejilo varstvo, podeljeno družbi McDonald's z znamko Big Mac. Ameriška veriga je tako izgubila to znamko za živila na osnovi perutnine in za piščančje sendviče, za storitve restavracije in storitve „drive-in“ ter za pripravo hrane za s sabo. Splošno sodišče je odločilo, da družba McDonald's ni dokazala, da je v Uniji pet let neprekinjeno in dejansko uporabljala blagovno znamko Big Mac v zvezi s temi proizvodi in storitvami.

Sodba *Supermac's/EUIPO McDonald's International Property (BIG MAC)* z dne 5. junija 2024 ([T-58/23](#))

Roman Gribov, ukrajinski pripadnik mejne straže na Kačjem otoku v Črnem morju, je 24. februarja 2022, na prvi dan obsežne ruske invazije v Ukrajini, izrekel bojni krik proti ruskim plovilom: „Русский военный корабль, иди на **й“ (v angleščini „Russian warship, go f**k yourself“). Administration of the State Border Guard Service of Ukraine je pri EUIPO vložila zahtevo za registracijo blagovne znamke, sestavljene iz tega bojnega krika in njegovega angleškega prevoda, kot blagovne znamke Evropske unije. EUIPO je to prošnjo zavrnila. Splošno sodišče Evropske unije, pri katerem je ukrajinska uprava vložila tožbo, je to zavrnitev potrdilo. Odločilo je, da se ta stavek, ki je postal simbol ukrajinskega boja proti ruski agresiji, ne bi razumel kot označba trgovskega izvora.

Sodba *Administration of the State Border Guard Service of Ukraine/EUIPO (RUSSIAN WARSHIP, GO F**K YOURSELF)* z dne 13. novembra 2024 ([T-82/24](#))

Nemška družba Puma je leta 2016 pri EUIPO pridobila registracijo modela Skupnosti za športne čevlje. Nizozemska družba Handelsmaatschappij J. Van Hilst je od EUIPO zahtevala, naj ta model razglasi za ničn, pri čemer je trdila, da je dvanajst mesecev pred vložitvijo zahteve za registracijo pevka Rihanna, novoimenovana umetniška direktorica družbe Puma, na Instagramu objavila slike, na katerih je nosila model čevlja s podobnimi značilnostmi. EUIPO je menil, da je bil model tako objavljen pred vložitvijo zahteve za registracijo, kar upravičuje njegovo razveljavitev. Splošno sodišče Evropske unije je zavrnilo tožbo družbe Puma zoper odločbo EUIPO in potrdilo, da slike, vzete z zadevnega računa Instagram, zadostujejo za dokaz razkritja prejšnjega modela, saj omogočajo opredelitev vseh njegovih bistvenih značilnosti.

Sodba *Puma/EUIPO – Handelsmaatschappij J. Van Hilst (Čevlji)* z dne 6. marca 2024 ([T-647/22](#))

Trgovinska politika

Skupna trgovinska politika je v izključni pristojnosti Evropske unije, na podlagi katere ta med drugim sklepa mednarodne trgovinske sporazume. Unija na svetovnem prizorišču nastopa združeno in enotno, zaradi česar ima v svetovni trgovini večji vpliv. Ukrepi Unije na tem področju morajo biti kljub temu v skladu z ustavnim okvirom Unije.

Leta 2019 so bili sporazumi med Unijo in Marokom o ribištvu in kmetijskih proizvodih razširjeni na ozemlje Zahodne Sahare brez izrecne privolitve njenega ljudstva. Organizacija Front Polisario, ki jo OZN priznava kot privilegirano predstavnico saharskega ljudstva, je sklepe Sveta Evropske unije o odobritvi teh sporazumov izpodbijala pred Splošnim sodiščem Evropske unije, ki je te sklepe razglasilo za nične. Sodišče, pri katerem je bila vložena pritožba zoper sodbe Splošnega sodišča, je odločilo, da ti sporazumi kršijo mednarodno pravo, ker ni bilo opravljeno posvetovanje s saharskim ljudstvom, imetnikom pravice do samoodločbe. Njegove privolitve prav tako ni bilo mogoče domnevati, saj navedeni sporazumi saharskemu ljudstvu niso prinesli nobenih konkretnih koristi v obliki sorazmernega finančnega nadomestila ob upoštevanju izkoriščanja naravnih virov Zahodne Sahare in voda, ki mejijo nanjo.

Sodbe *Komisija in Svet/Front Polisario* z dne 4. oktobra 2024 (združeni zadevi [C-778/21 P in C-798/21 P](#); združeni zadevi [C-779/21 P in C-799/21 P](#))

Francoska kmetijska zveza je pred francosko upravo izpodbijala označevanje melon in paradižnika, pridelanega v Zahodni Sahari. Ti proizvodi so se v Evropsko unijo izvažali z navedbo Maroka kot države porekla, kar je zveza Confédération paysanne obsodila kot zavajajoče in v nasprotju z mednarodnim pravom. Zahtevala je posebno označevanje, pri katerem bi se navajalo pravo poreklo. Sodišče je odločilo, da je Zahodna Sahara ozemlje, ločeno od Maroka, v smislu prava Unije. Zato se mora pri proizvodih, ki izvirajo s tega ozemlja, navajati pravo poreklo, to je Zahodna Sahara, da se zagotovijo pregledne informacije in prepreči zavajanje potrošnikov. Vendar je Sodišče tudi odločilo, da države članice, kot je Francija, ne morejo enostransko sprejeti prepovedi uvoza napačno označenih proizvodov. Taka pristojnost spada izključno v pristojnost Unije v okviru njene skupne trgovinske politike.

Sodba *Confédération paysanne (Melone in paradižniki iz Zahodne Sahare)* z dne 4. oktobra 2024 ([C-399/22](#))

Migracije in azil

Evropska unija je sprejela sklop pravil za izvajanje učinkovite, humanitarne in varne evropske migracijske politike. Skupni evropski azilni sistem določa minimalne standarde za obravnavo vseh prosilcev za azil in njihovih prošenj po vsej Uniji.

V skladu z [direktivo o pogojih](#) so osebe, registrirane pri Agenciji Združenih narodov za pomoč in zaposlovanje palestinskih beguncev na Bližnjem vzhodu (UNRWA), izključene iz statusa begunca v Evropski uniji. Vendar morajo te osebe načeloma pridobiti status begunca, če pomoč ali zaščita tega organa preneha. Bolgarsko sodišče je v okviru spora v zvezi z osebama brez državljanstva palestinskega porekla zadevo predložilo Sodišču, da bi to pojasnilo, na podlagi katerih meril je mogoče ugotoviti, da je ta pomoč prenehala. Sodišče je poudarilo, da glede na razmere na območju Gaze nezmožnost UNRWA, da zagotovi dostojne življenjske razmere ali razmere minimalne varnosti na zadevnem območju, pomeni tako prenehanje.

Sodba Zamestnik-predsedatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite (Status begunca – Oseba brez državljanstva palestinskega rodu) z dne 13. junija 2024 ([C-563/22](#))

Sodišče je Madžarski naložilo plačilo pavšalnega zneska 200 milijonov EUR in denarne kazni v višini 1 milijona EUR za vsak dan zamude zaradi neizvršitve sodbe, ki jo je izdalo decembra 2020 na področju azila. Madžarska ni izpolnila svojih obveznosti v zvezi z dostopom do postopka mednarodne zaščite, pridržanjem prosilcev na tranzitnih območjih in odstranitvijo nezakonito prebivajočih državljanov. Z namernim neizvajanjem skupne politike Unije je resno ogrozila načelo solidarnosti med državami članicami in enotnost prava Unije. Ta nova in izjemno resna neizpolnitev prenaša neupravičeno odgovornost za sprejem in upravljanje prosilcev za azil na druge države članice.

Sodba Komisija/Madžarska (Sprejem prosilcev za mednarodno zaščito II) z dne 13. junija 2024 ([C-123/22](#))

Pravosodno sodelovanje

Območje svobode, varnosti in pravice vključuje ukrepe za spodbujanje pravosodnega sodelovanja med državami članicami. To sodelovanje temelji na vzajemnem priznavanju sodb in sodnih odločb, njegov cilj pa je uskladiti nacionalne zakonodaje za boj proti mednarodnemu kriminalu z zagotavljanjem varstva pravic žrtev, osumljencev in zapornikov v Uniji.

Italijansko sodišče je moškemu, storilcu kaznivega dejanja umora svoje nekdanje partnerice, naložilo plačilo odškodnine družinskim članom žrtve. Vendar je italijanska država zaradi plačilne nesposobnosti storilca odškodnino izplačala le otrokom žrtve in njenemu zakoncu. Starši, sestra in otroci žrtve so nato pri italijanskem sodišču zahtevali „pošteno in primerno“ odškodnino. Sodišče je v zvezi z vprašanjem o razlagi [direktive o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj](#) razsodilo, da nacionalna ureditev, ki samodejno izključuje nekatere družinske člane iz upravičenosti do kakršne koli odškodnine zgolj zaradi prisotnosti drugih družinskih članov, posrednim žrtvam ne zagotavlja „poštene in primerne odškodnine“. Taka ureditev mora upoštevati druge preudarke, kot so materialne posledice, ki za te družinske člane izhajajo iz smrti umrle osebe, ali dejstvo, da jih je ta vzdrževala.

Sodba *Burdene* z dne 7. novembra 2024 ([C-126/23](#))

Francoski policiji je uspelo vdreti v šifrirano telekomunikacijsko storitev EncroChat, ki se po vsem svetu uporablja na šifriranih mobilnih telefonih za nedovoljeno trgovino s prepovedanimi drogami. Nemški zvezni urad kriminalistične policije je prek strežnika Europolu lahko pregledal tako prestrežene podatke, ki so se nanašali na storitve EncroChat v Nemčiji. Francosko sodišče je na podlagi evropskih preiskovalnih nalogov, ki jih je izdalo nemško državno tožilstvo, dovolilo posredovanje teh podatkov in njihovo uporabo v kazenskih postopkih v Nemčiji. Deželno sodišče v Berlinu se je nato spraševalo o zakonitosti teh odločb. Sodišče je odgovorilo, da lahko državni tožilec pod nekaterimi pogoji izda EPN za posredovanje dokazov, ki jih je že zbrala druga država članica. Za njegovo izdajo se ne zahteva, da so izpolnjeni pogoji za zbiranje dokazov v državi izdajateljici. Vendar mora biti mogoč nadaljnji sodni nadzor nad spoštovanjem temeljnih pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki.

Sodba *M. N. (EncroChat)* z dne 30. aprila 2024 ([C-670/22](#))

Skupna zunanja in varnostna politika

Omejevalni ukrepi ali „sankcije“, ki so ključni instrument skupne zunanje in varnostne politike Evropske unije (SZVP), se uporabljajo v okviru celostnega in celovitega ukrepanja, ki med drugim vključuje politični dialog. Unija jih zlasti uporablja za zaščito vrednot, temeljnih interesov in varnosti Unije ter za preprečevanje sporov in krepitev mednarodne varnosti. Namen sankcij je namreč doseči spremembe v politiki ali ravnanju oseb ali subjektov, zoper katere so te sankcije uvedene, in tako spodbujati uresničevanje ciljev SZVP.

Evropska unija je leta 2008 ustanovila civilno misijo Eulex Kosovo za izvedbo preiskav glede kaznivih dejanj in glede pogrešanih oziroma umorjenih oseb na Kosovu leta 1999. Naslednje leto je ustanovila poseben odbor za obravnavo pritožb zaradi kršitev človekovih pravic, ki jih je misija Eulex Kosovo storila pri izvajanju svojega mandata. Na podlagi pritožb, ki sta jih vložili KS in KD, ožji družinski članici oseb, ki so izginile ali bile umorjene na Kosovu, je ta odbor ugotovil kršitev več temeljnih pravic. KS in KD sta nato pri Splošnem sodišču Evropske unije vložili tožbo, s katero sta zahtevali povrnitev škode, ki naj bi jima nastala v povezavi s preiskavami, opravljenimi med misijo. Splošno sodišče se je izreklo za očitno nepristojno.

Sodišče je v pritožbenem postopku pojasnilo pristojnosti sodišč Unije v okviru skupne zunanje in varnostne politike (SZVP). Odločilo je, da je pristojno za razlago ali preučitev zakonitosti dejanj ali opustitev, ki spadajo na področje SZVP in ki niso neposredno povezane s političnimi oziroma strateškimi odločitvami (kot so na primer akti v zvezi z zaposlovanjem osebja misije Eulex Kosovo). Poudarilo je, da je taka ozka razlaga izjeme od njegove sodne pristojnosti na področju SZVP v skladu s pravico do učinkovitega sodnega varstva, pri čemer se je glede tega sklicevalo na sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice. Zato je Sodišče delno razveljavilo sklep Splošnega sodišča in odločilo, da so sodišča Unije pristojna za odločanje o delu aktov ali ravnanj, ki sta jih tožeci stranki navedli v odškodninski tožbi.

Sodba *KS in KD proti Svetu in drugim* z dne 10. septembra 2024 (združeni zadevi [C-29/22 P in C-44/22 P](#))

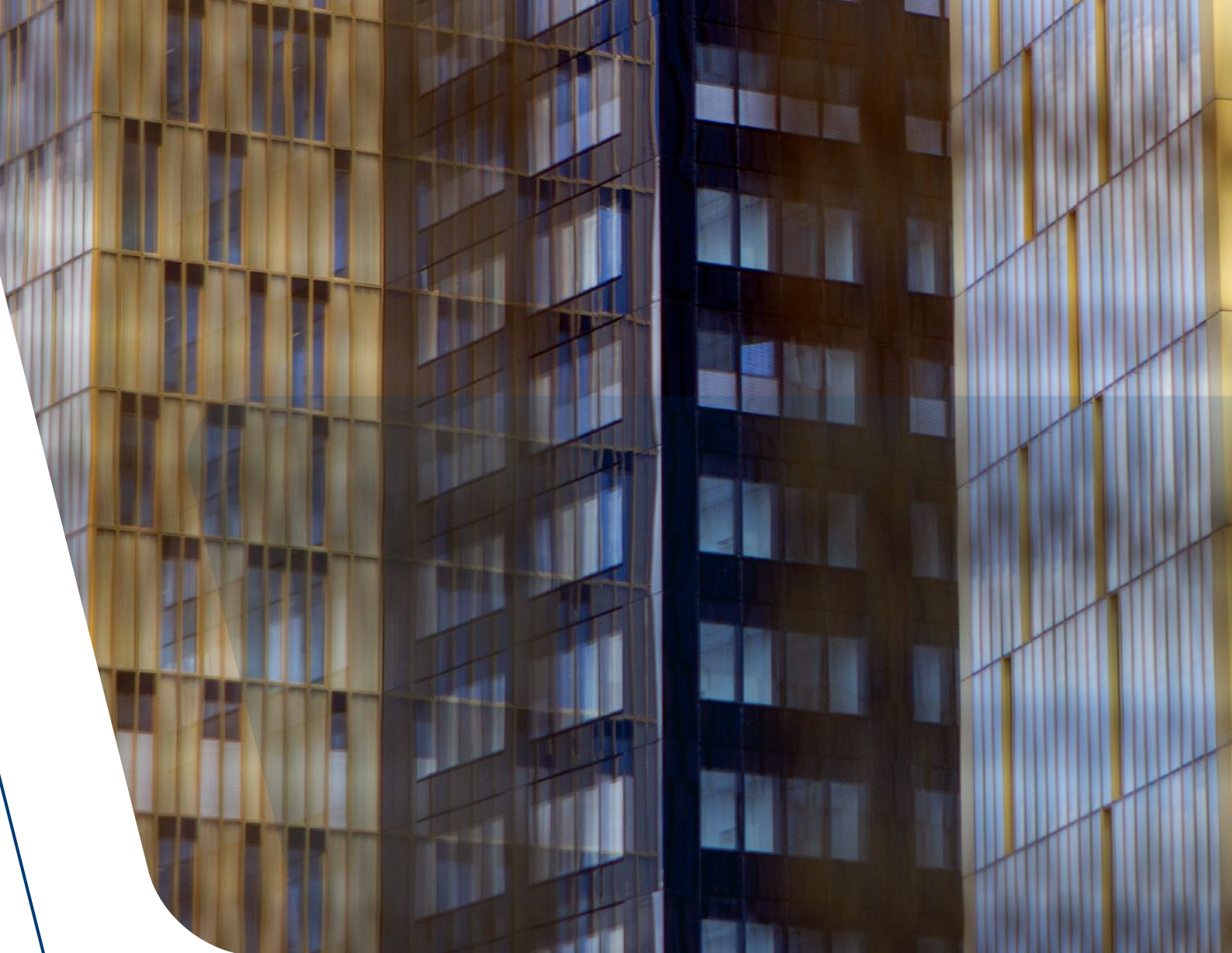
Splošno sodišče Evropske unije je prav tako na področju SZVP potrdilo zakonitost prepovedi zagotavljanja storitev pravnega svetovanja ruski vladi in pravnim osebam, subjektom ali organom s sedežem v Rusiji, ki jo je sprejel Svet Evropske unije (glej v zvezi z isto sodbo tudi poglavji „Temeljne pravice“ in „Novosti v sodni praksi“).

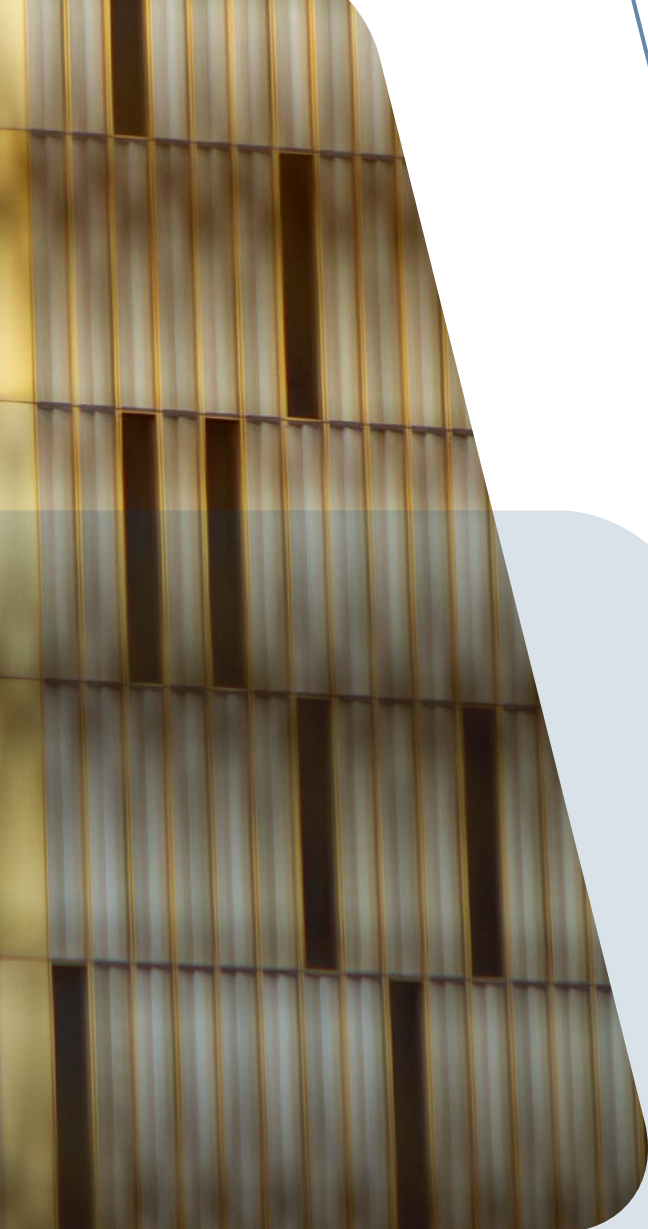

Sodba *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles in drugi/Svet* ([T-797/22](#), [T-798/22](#), [T-828/22](#))

Direktorat za raziskave in dokumentacijo v okviru svoje Zbirke povzetkov strokovni javnosti omogoča dostop do „[Izbora najpomembnejših sodb](#)“ in do „[Mesečnega biltena sodne prakse](#)“ Sodišča in Splošnega sodišča.

3

**Uprava v službi
sodstva**

A. Uvod sodnega tajnika

**Alfredo Calot
Escobar**

sodni tajnik Sodišča

Dve desetletji sta minili od pristopa desetih novih držav članic k Evropski uniji, ki je na poti naše institucije pomenil zgodovinski trenutek. To je bil dan praznovanja, vendar tudi čas izzivov brez primere. Če se ozrem nazaj, lahko s ponosom rečem, da teh izzivov nismo le premagali, temveč da smo na poti postali tudi močnejši.

Danes se v naši instituciji soočamo z enako pomembnimi preobrazbami. Zakonodajni postopek delnega prenosa postopkov predhodnega odločanja na Splošno sodišče je zaključen. Zaradi vnetih prizadevanj obeh sodišč in različnih služb so bili sprejeti vsi potrebni ukrepi za zagotovitev njegove nemotene izvedbe.

V istem duhu sodelovanja in prilagodljivosti smo si prizadevali na še enem ključnem področju, in sicer na področju digitalne preobrazbe. Vse leto smo izboljševali svoje digitalne zmogljivosti in aktivno razvijali projekte, ki temeljijo na umetni inteligenci, hkrati pa smo te pobude uskladili z zahtevami akta o umetni inteligenci, ki je začel veljati letos. Zavedajoč se, da je za učinkovito uporabo orodij umetne inteligence človeški prispevek še vedno bistven, smo uvedli celosten in obsežen program usposabljanja na področju umetne inteligence. Poleg tega so naše službe za pravno prevajanje prevzele pobudo pri preoblikovanju delovnih postopkov v naprednejšem digitalnem okolju in tako postavile standard, ki mu lahko sledijo tudi druge službe.

Enako ključno kot prizadevanje za modernizacijo in uvajanje novosti pa je postalo zagotavljanje varnosti in odpornosti naše digitalne infrastrukture. Letos je začela veljati uredba o kibernetiski varnosti, s katero so za našo institucijo uvedene znatne obveznosti s strogimi roki.

Tudi ko sprejemamo novosti, naša prizadevanja še naprej usmerjajo brezčasni ideali naše institucije. V središču našega uspeha je naš največji adut: ekipa več kot 2000 predanih posameznikov z vse celine, ki vsak dan usklajeno delajo, da se zadosti pravici. Prava vrednost tega skupnega prizadevanja je v njegovi raznolikosti; z združevanjem različnih zornih kotov, kultur, izkušenj in talentov se krepi naša sposobnost izpolnjevanja našega poslanstva.

Da bi zadržali in privabili najboljše talente iz vseh držav članic, smo vse leto nadaljevali pobude za zagotavljanje privlačnosti naše države gostiteljice kot kraja opravljanja dela. Prvič smo bili priča političnemu priznanju edinstvenih izzivov, s katerimi se soočajo zaposleni v Luksemburgu v primerjavi s kolegi v Bruslju. Proračunski organi so v postopku, ki še zdaleč ni enostaven, ugodili naši prošnji za dodatek za začasno bivanje za sodelavce v nižjih plačnih razredih, kar je pomemben prvi korak k odpravi te neenakosti.

Naša zavezanost raznolikosti se ne nanaša zgolj na naše zaposlene. Leta 2024 smo v sodelovanju z Evropsko mrežo institucij za izobraževanje v pravosodju vpeljali nove pobude za optimizacijo geografske uravnoteženosti nacionalnih strokovnjakov na področju pravosodja, ki se udeležujejo dolgoročnih usposabljanj na Sodišču. Ta prizadevanja so privedla do vidnih rezultatov, saj so se prvič v skoraj dvajsetletni zgodovini tega programa nanj prijavili kandidati iz treh novih držav članic.

To kaže tudi na našo dolgoletno zavezanost krepitvi dialoga z nacionalnimi sodišči, ki je vodilo, za katero smo si dejavno prizadevali vse leto. Pravosodna mreža Evropske unije je naredila še en pomemben korak pri pospeševanju pravosodnega dialoga: srečanje korespondentov se je prvič odvijalo zunaj zidov naše institucije v sodelovanju z belgijskim državnim svetom. To je mreži prineslo svež zorni kot in okrepilo temeljno idejo, da pravosodni dialog v svojem bistvu presega institucionalne meje.

Vzporedno s temi zunanjimi mejniki smo se zazrli tudi vase in ponovno potrdili svojo zavezanost najvišjim etičnim standardom, ki so bili vedno sestavni del naše identitete. Letos smo te standarde združili v kodeksu ravnanja, ki se uporablja za vse zaposlene, in tako naša načela uskladili z visokimi standardi, ki so bili prej določeni za člane.

Prepričan sem, da tako kot smo se pred dvajsetimi leti spopadli z izzivi širitve odločno in z zavestjo skupnega poslanstva, bomo čez dvajset let na današnje preobrazbe gledali z enakim ponosom. Izzivi, s katerimi se soočamo danes, nam omogočajo, da sprejmemo daljnoviden razvoj, ki bo začrtal pot naše institucije v prihodnost, obenem pa spoštujemo bogate tradicije, ki so oblikovale njeno preteklost.

B. Najpomembnejši dogodki leta

Delni prenos pristojnosti za predhodno odločanje

Da bi se sodiščema Unije omogočilo, da zagotovita kakovostno izvajanje sodne oblasti v razumnem roku, in da bi se doseglo optimalno ravnotežje med delovno obremenitvijo Sodišča in Splošnega sodišča, so 1. septembra 2024 začele veljati pomembne spremembe Statuta in poslovnikov. Spremembe Statuta, ki jih je predlagalo Sodišče, sta sprejela Evropski parlament in Svet Evropske unije. Sodišče in Splošno sodišče pa sta po odobritvi Sveta sprejela spremembe poslovnikov. S temi spremembami se je izvedel delni prenos pristojnosti za predhodno odločanje na Splošno sodišče in posodobili so se postopki pred obema sodiščema.

Spremembe Statuta in njihovo izvajanje

Spremembe Statuta Sodišča Evropske unije omogočajo delni prenos pristojnosti za predhodno odločanje na Splošno sodišče od 1. oktobra 2024. Gre za možnost, ki je obstajala od Pogodbe iz Nice, podpisane leta 2001, in se je vrnila na dnevni red v okviru reforme sodnega sistema Unije iz leta 2015, zlasti v okviru podvojitve števila sodnikov Splošnega sodišča, ki je bila v celoti dokončana leta 2022.

Pristojnost Splošnega sodišča za odločanje o predlogih za sprejetje predhodne odločbe se izvaja na **posebnih področjih**, ki so jasno prepoznavna, odpirajo le malo načelnih vprašanj in za katera že obstaja obsežna sodna praksa Sodišča, ki lahko Splošno sodišče usmerja pri izvajanju te nove pristojnosti. Poleg tega gre za predloge za sprejetje predhodne odločbe, ki bi morali biti dovolj številni, da se bo s prenosom na Splošno sodišče dejansko zmanjšala delovna obremenitev Sodišča.

Ta posebna področja so skupni sistem DDV, trošarine, carinski zakonik, tarifna uvrstitev blaga, odškodnina in pomoč potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, zamude ali odpovedi prevoznih storitev in sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov.

Razdelitev pristojnosti med Sodiščem in Splošnim sodiščem

[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

Spremembe Poslovnika Sodišča določajo predvsem podrobna pravila za začetno obravnavo predlogov za sprejetje predhodne odločbe, katere namen je določiti sodišče, ki jih mora obravnavati. Dalje, vsebujejo določbe, potrebne za zagotovitev hitre obravnave predlogov, ki jih Splošno sodišče odstopi Sodišču, ker je glede njih potrebna načelna odločitev, ki bi lahko prizadela enotnost ali doslednost prava Unije. Nazadnje določajo podrobna pravila, da se v razumnem roku po končanju zadeve na spletu objavijo vloge ali pisna stališča, ki so jih v postopku predhodnega odločanja vložili zainteresirani subjekti iz člena 23 Statuta.

V **spremembah Poslovnika Splošnega sodišča** so določena podrobna pravila za obravnavo predlogov za sprejetje predhodne odločbe, posredovanih Splošnemu sodišču. Splošno sodišče je, da bi nacionalnim sodiščem in zainteresiranim subjektom iz člena 23 Statuta zagotovilo enaka jamstva, kot jih uporablja Sodišče, v bistvu prevzelo določbe Poslovnika Sodišča, ki veljajo za predloge za sprejetje predhodne odločbe, vključno s tistimi, ki se nanašajo na objavo vlog in pisnih stališč, ki so jih predložili zainteresirani subjekti.

Druge pomembne spremembe se nanašajo na **strukturo in organizacijo Splošnega sodišča**. Določajo ustanovitev vmesnega senata devetih sodnikov, ki mu predseduje podpredsednik Splošnega sodišča. Predlogi za sprejetje predhodne odločbe se dodelijo senatom petih sodnikov, ki so posebej zadolženi za te zadeve, lahko pa se glede na pomembnost postavljenih vprašanj predodelijo drugi sestavi.

Splošno sodišče izvoli sodnike, ki opravljajo naloge generalnega pravobranilca v zadevah za predhodno odločanje (in tiste, ki jih bodo nadomestili v primeru njihove zadržanosti) in ki pomagajo senatu, pristojnemu v vsaki zadevi za predhodno odločanje, po vzoru sodelovanja generalnih pravobranilcev v postopkih pred Sodiščem.

Splošno sodišče je poleg tega določilo pravila o varstvu osebnih podatkov ter načinih vlaganja in vročanja procesnih aktov v okviru predlogov za sprejetje predhodne odločbe.

Zaradi obsega sprememb je bilo smotrno prenoviti **Praktične določbe za izvajanje** Poslovnika Splošnega sodišča.

Druge spremembe poslovnikov

Namen drugih novosti je izboljšati, poenostaviti in posodobiti obravnavo zadev s strani Sodišča in Splošnega sodišča ob upoštevanju izkušenj, pridobljenih med zdravstveno krizo. Za Sodišče je najpomembnejša možnost – ki jo je Splošno sodišče že določilo – da se zastopniki strank ali zainteresiranih subjektov iz člena 23 Statuta udeležijo obravnave prek videokonference ob upoštevanju pravnih in tehničnih pogojev, določenih v Praktičnih navodilih za stranke. Splošno sodišče je poleg tega revidiralo vrsto določb, ki se uporabljajo za direktne tožbe, med njimi tiste, ki se nanašajo na zaupno obravnavanje procesnih aktov, prilagoditev tožbe med postopkom in formalna pravila, ki jih je treba upoštevati za vložitev procesnih aktov.

Nazadnje, kar zadeva prenos obravnave Sodišča, ki je instrument preglednosti in dostopnosti sodstva, so v novi določbi pojasnjena pravila, ki se uporabljajo za prenos obravnave, razglasitev sodb in predstavitev sklepnih predlogov generalnih pravobranilcev. Splošno sodišče je uvedlo v bistvu enake določbe.

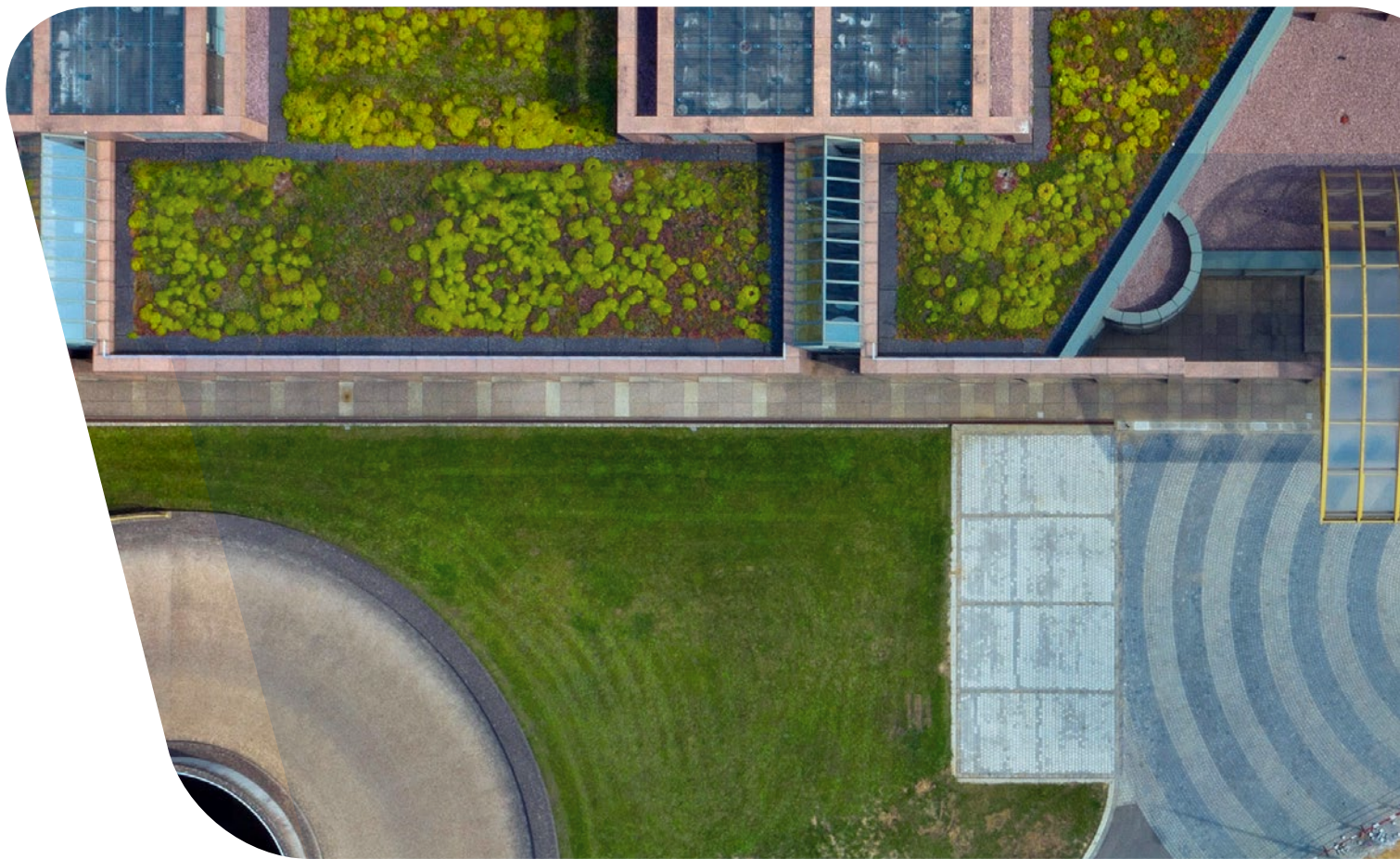
Izjava Giulie Predonzani, osebne sodelavke sodnega tajnika Splošnega sodišča

„Ljubitelji teka lahko reformo Statuta primerjajo z maratonom, na katerem bi si vsak tekač nekoč želel sodelovati ... in o tem sanja že več kot dvajset let. Da smo to dosegli, je bilo treba preteči več etap. Z dokončanjem reforme sodnega sistema Sodišča Evropske unije je namreč Splošno sodišče dobilo vire in strukturo, da bo lahko predloge za sprejetje predhodne odločbe obravnavalo s potrebno hitrostjo. Vendar se nismo mogli ustaviti tam.

Za udeležbo na tem maratonu si je moralo Splošno sodišče zagotoviti tudi ustrezen regulativni in praktični okvir. Najprej, Splošno sodišče je, da bi upoštevalo vpletenost nacionalnih sodišč in zainteresiranih subjektov iz člena 23 Statuta v postopke predhodnega odločanja, prilagodilo ne le svoj Poslovnik in Praktične določbe za izvajanje, ampak tudi svojo odločbo o uporabi aplikacije e-Curia in vsa besedila „soft law“ – pregledne sezname, obrazce, dokumente z informacijami (izpustitev podatkov v sodnih postopkih, vzorci tožb). Dalje,

Splošno sodišče je moralo sprejeti odločitve v zvezi s sestavo in delovanjem svojih senatov in različnih sestav, vključno z novim vmesnim senatom, ter izvoliti generalne pravobranilce za obravnavo predlogov za sprejetje predhodne odločbe. Nazadnje, Splošno sodišče se je moralo za vzpostavitev novega poteka dela uskladiti z drugimi partnerji na „maratonu“, zlasti z Generalnim direktoratom za večjezičnost, Direktoratom za informacijske tehnologije ter Direktoratom za raziskave in dokumentacijo. Ključni korak je bila vzpostavitev sistema „enotno okence“: aplikacija, s katero se centralizira analiza predlogov za sprejetje predhodne odločbe, ki bi se lahko posredovali Splošnemu sodišču. Ploden dialog s sodnim tajništvom Sodišča, ki je pravi institucionalni partner, je bil dragocena stalnica ves čas „treninga“.

Priprava, predvidevanje potreb, intenzivno delo, ki je terjalo veliko vzdržljivosti – vse v ambicioznem časovnem okviru. Oktobra 2024 je bilo osebje Splošnega sodišča in njegovega sodnega tajništva pripravljeno „na startni črti“, da začne teči ta tako pričakovani maraton. Do konca leta 2024 je bilo v sistemu „enotno okence“ obdelanih 23 zadev, 19 zadev pa je bilo nazadnje posredovanih Splošnemu sodišču. Tek se nadaljuje in ... forma je vrhunska!“

20. obletnica širitve leta 2004

Evropski uniji se je 1. maja 2004 pridružilo deset novih držav članic: Češka republika, Estonija, Ciper, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Slovenija in Slovaška. To je bila največja širitev tako z vidika prebivalstva kot števila držav, kar jo je doslej poznala Unija.

Vpliv širitve leta 2004 na delovanje sodišč

Od vseh zaporednih širitvev je bila širitev leta 2004 največja, saj se je naenkrat pridružilo deset novih sodnikov, imenovanih na Sodišče in Splošno sodišče.

Vpliv na **jezikovno ureditev** Sodišča Evropske unije je bil precejšen. Število uradnih jezikov se je povečalo z 12 na 21, zaradi česar se je število jezikovnih kombinacij eksponentno povečalo s 110 na 420.

Ustanovitev novih kabinetov in novih jezikovnih oddelkov je zahtevala znaten sistemski napor tako v zvezi z nepremičninami kot tudi v zvezi z zaposlovanjem, saj je v enem letu prišlo več sto novih sodelavcev.

Prispevek držav članic, ki so leta 2004 pristopile k Evropski uniji, se je izkazal za pomemben: v 20 letih so sodišča desetih držav članic pristopnic vložila skoraj 1300 predlogov za sprejetje predhodne odločbe.

„Nov ustavni trenutek za Evropo“

Da bi proslavili ta zgodovinski dogodek, je Sodišče 3. maja 2024 organiziralo konferenco z naslovom „20 let od pristopa 10 držav k Evropski uniji: nov ustavni trenutek za Evropo“, na kateri so se zbrali sodniki in predstavniki vseh držav članic Evropske unije, da bi skupaj pregledali prispevek Sodišča k napredovanju evropskega projekta in prispevek teh desetih držav članic k skupnemu pravnemu redu.

Na konferenci 3. maja, katere dokumenti so objavljeni na spletnem mestu Sodišča, je bilo obravnavanih več tem, med katerimi so bile:

- proces pristopa novih držav članic po padcu berlinskega zidu, ki je zahteval temeljito preoblikovanje zakonodaje, duha in kultur zadevnih narodov;
- skupne evropske vrednote in prispevek širitve leta 2004 k razvoju Unije kot „unije vrednot“ ter
- konvergenca med gospodarstvi novih držav članic in preostalo Unijo.

Predstavitve govornikov in razprave z udeleženci so zlasti priklicale v spomin, da je Evropska unija edinstvena, saj temelji na skupnih vrednotah, na vrhu katerih sta demokracija in pravna država, ki jih morajo Unija in njene države članice še naprej braniti.

Izjava Inete Ziemele, sodnice na Sodišču, predsednice delovne skupine za organizacijo dogodka

„Glavni namen konference ob 20. obletnici največje posamezne širitve Evropske unije je bil oceniti vpliv te širitve na Unijo in spremembe, ki jih je ta širitev prinesla. To je bil pravi trenutek za razmislek ter izmenjavo pridobljenih izkušenj in spoznanj o tem, kako se je Unija v zadnjih 20 letih od tega zgodovinskega trenutka razvijala in spreminjala.

Sodišči Unije sta pri pripravi konference predlagali, naj se širitev leta 2004 obravnava kot ustavni trenutek – sprememba paradigme – ki je vzhodno in zahodno Evropo združil v skupen ustavni projekt. Evropska unija je svoje vrednote in načela razširila na dele Evrope s posebej zapleteno zgodovino. Deset novih držav članic je v Evropsko unijo vstopilo z močno odločenostjo in upanjem na svobodo, pravičnost in blaginjo. Pristop k Uniji je bil zapleten proces, ki nikakor ni bil samoumeven, države kandidatke pa so vložile izjemno veliko dela in truda, da so izpolnile pristopna merila (znana kot kopenhavnska merila), ki jih je Evropski svet prvič določil leta 1993 v Københavnu.

Ta dan pred 20 leti je pomenil temeljno spremembo tudi za Unijo na vseh področjih njenih pristojnosti. Kakšne točno bodo te spremembe, ni bilo vedno enostavno predvideti, vendar je bilo očitno, da na njenem notranjem trgu obstaja večja možnost za rast ter zanimiva kulturna, zgodovinska in jezikovna raznolikost, ki je omogočila in spremljala prihodnji politični in pravni razvoj v Uniji. Razširjena Evropska unija je postala še pomembnejši svetovni akter.

Druga edinstvena značilnost konference je bilo dejstvo, da sta sodišči Unije povabili govornike iz vsake zadevne države, ki so bili neposredno vključeni v pristopni proces ali so bili vodilne osebnosti s pomembno vlogo pri pristopu države ali v sami Uniji. Konferenca je v razmisleke, ki sta jih ob tej priložnosti predlagali sodišči Unije, vnesla interdisciplinarnost.

Konferenco je sklenil profesor Norman Davies z odličnim pregledom posebej zapletene in pogosto krute zgodovine teh držav. To je bil nujen opomin, da vrednot Evropske unije ne smemo jemati za samoumevne ter da je za njihovo trajnost in razvoj potrebno resno delo vseh v Uniji. Medtem ko smo razmišljali o teh lekcijah, je zbor sodišč Unije zapel v desetih jezikih, nato pa zaključil z Beethovnov Odo radosti, ki še naprej izraža sam ideal Evropske unije – da ljudje postanejo bratje.“

Okrepljen etični okvir za osebje Sodišča Evropske unije

Sodišče Evropske unije si je zaradi narave svojega poslanstva vedno določalo najvišje zahteve na področju neodvisnosti, nepristranskosti in integritete. Spoštovanje teh zahtev, ki so vse vrednote, na katerih temelji identiteta institucije, je bistveno za zagotavljanje zaupanja v evropsko pravosodje, pa tudi njegove legitimnosti. Iz tega razloga Sodišče skrbi za to, da ima interni pravni okvir, ki ustreza najvišjim standardom poklicne etike, in tako izpolnjuje pričakovanja o zglednem ravnanju, ki se zahteva od sodne institucije.

Sodišče Evropske unije je zato vedno upoštevalo stroge etične standarde. Ti standardi veljajo za člane institucije (sodnike, generalne pravobranilce in sodna tajnika) ter vse osebje, tudi po njihovem odhodu s Sodišča.

V razmerah, v katerih so pričakovanja po zglednem ravnanju evropskih javnih uslužbencev vse večja, se je Sodišče odločilo, da bo še naprej posodabljal svojo interno ureditev na področju etike. Ta proces, ki se je začel leta 2021 s spremembo [Kodeksa ravnanja članov in nekdanjih članov](#), se zdaj nadaljuje s sprejetjem kodeksa ravnanja, namenjenega osebju.

Tako so bila pravila, ki jih že vsebujejo Kadrovski predpisi za uradnike Evropske unije in Pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev ter več internih predpisov, podrobneje razdelana, dopolnjena in prilagojena sodnim zahtevam v enotnem kodeksu ravnanja za osebje, ki je po sprejetju v odboru za upravne zadeve začel veljati 1. marca 2024.

Ta kodeks ravnanja, ki temelji na pravilih poklicne etike, ki izhajajo iz različnih obstoječih virov, je v obliki enotnega predpisa enostavno in razumljivo dostopen za vse osebje, za katero se ta pravila uporabljajo. Zaradi preglednosti in pravne varnosti je cilj navedenega kodeksa razlaga teh obveznosti ob upoštevanju posebnosti, povezanih s sodno nalogo Sodišča, in natančna določitev načina izpolnjevanja navedenih obveznosti. Kodeks sledi etičnemu pristopu, ki temelji na vrednotah, na podlagi katerih institucija deluje in ki se odražajo v standardih zglednega ravnanja. Kodeks vsebuje tudi posebna pravila za vodstvene

uslužbence, ob upoštevanju njihovih posebnih odgovornosti, ter za strokovne sodelavce, in sicer zaradi položaja, ki ga imajo zadnjenavedeni pri članih Sodišča in Splošnega sodišča, in njihove neposredne vpletenosti v delo obeh sodišč. V teh pravilih je poudarjeno, da je dolžnost zglednega ravnanja sorazmerna z odgovornostmi, ki se izvajajo, in v njih so podrobno opredeljene posebne obveznosti v zvezi s preprečevanjem nasprotja interesov in opravljanjem zunanjih dejavnosti, tudi po prenehanju funkcije.

C. Odnosi z javnostjo

16.319 obiskovalcev, od teh

3985 pravnih strokovnjakov

virtualnih obiskovalcev: 7 %

2493 obiskovalcev na dan
odprtih vrat

Obiski na daljavo – pedagoški program

Namen tega [pedagoškega programa](#) na daljavo je srednješolcem, starim od 15 do 18 let, omogočiti, da naloge sodne institucije Unije spoznajo iz svojega razreda, ne da bi morali priti v Luxembourg. Cilj tega programa je ozaveščanje mladih srednješolcev in njihovih profesorjev o demokratičnih vrednotah in o aktualnih pravnih izzivih ter jim predstaviti vpliv sodne prakse Sodišča na vsakodnevno življenje evropskih državljanov. V letu 2024 je v okviru tega programa imelo priložnost Sodišče obiskati skoraj 1300 srednješolcev.

Naloga tiskovnih predstavnikov direktorata za komuniciranje, ki so po izobrazbi pravniki, je sodbe, sklepe in sklepne predloge ter tekoče zadeve razumljivo pojasniti novinarjem in dopisnikom vseh držav članic. Sestavljajo sporočila za medije, da bi bili novinarji in strokovnjaki v realnem času obveščeni o odločbah Sodišča in Splošnega sodišča. Osebam, ki so vložile zahtevo pri [tiskovnem uradu](#) Sodišča, pošiljajo redna informativna pisma, v katerih objavljajo pomembne postopkovne in institucionalne dogodke, ter „hitre informacije“ o zadevah, ki niso predmet sporočil za medije. Poleg tega obravnavajo elektronska sporočila in klice državljanov.

2509 sporočil za medije

610 informativnih pisem 516 „hitrih informacij“

13.091 odgovorov na zahteve državljanov po informacijah
(telefonski klici in elektronska sporočila)

Sodišče vzdržuje dejavno prisotnost na družbenih omrežjih s svojima dvema računoma na X (enim v [francoščini](#) in drugim v [angleščini](#)) ter prek [Linkedina](#) in [Mastodona](#). Število sledilcev še naprej narašča, kar priča o zanimanju in udejstvovanju javnosti pri dejavnosti Sodišča. Sodišče ima na voljo tudi kanal [YouTube](#), ki omogoča dostop, in sicer v 24 uradnih jezikih, do raznolikih avdiovizualnih vsebin, med drugim animacij, namenjenih širši javnosti, za razlago, kako sodna praksa Sodišča vpliva na vsakodnevno življenje državljanov.

163.000 sledilcev na X +2 % v primerjavi z letom 2023

297.346 sledilcev na LinkedInu +26 % primerjavi z letom 2023

4500 sledilcev na Mastodonu

90.000 sledilcev in 600.000 ogledov na YouTube +137 % v primerjavi z letom 2023

Sodišče je leta 2024 objavilo novo animacijo:
Razdelitev pristojnosti med Sodiščem in Splošnim sodiščem.

[Oglejte si videoposnetek na spletni strani YouTube](#)

Prenos obravnav

Sodišče za lažji dostop do svoje sodne dejavnosti ponuja sistem prenosa obravnav. Razglasitve sodb in predstavitve sklepnih predlogov generalnih pravobranilcev se prenašajo v živo na spletnem mestu v skladu z razporedom, določenem v [sodnem koledarju](#). Obravnave velikega senata Sodišča se prav tako prenašajo z zamikom.

Videoposnetek je na voljo en mesec.

Pred prenosom obravnav se prenašajo **pojasnjevalne informacije o zadevi** v jezikih obravnave na spletnem mestu Sodišča in na družbenih omrežjih. Leta 2024 je bilo prenašanih skupno **29** pojasnjevalnih informacij.

4

**Okoljsko
ozaveščena
institucija**

Sodišče je že mnoga leta zavezano močni okoljski politiki, ki sledi najvišjim standardom na področju trajnostnega razvoja in spoštovanja naravnih virov. To zavezanost izkazuje vse od leta 2016 s svojo registracijo v sistemu **EMAS** (Eco-Management and Audit Scheme). Ta certifikat, katerega podeljevanje ureja Evropska unija, se izda organizacijam, ki izpolnjujejo stroge standarde v zvezi s svojimi okoljskimi politikami, prizadevanji na področju varstva okolja in trajnostnimi metodami dela.

Sodišče je leta 2023 doseglo zelo zadovoljive rezultate glede na vse okoljske kazalnike in to je leto, ki ga je odslej mogoče šteti za novo referenčno osnovo za okoljsko uspešnost po zdravstveni krizi v obdobju 2020–2022.

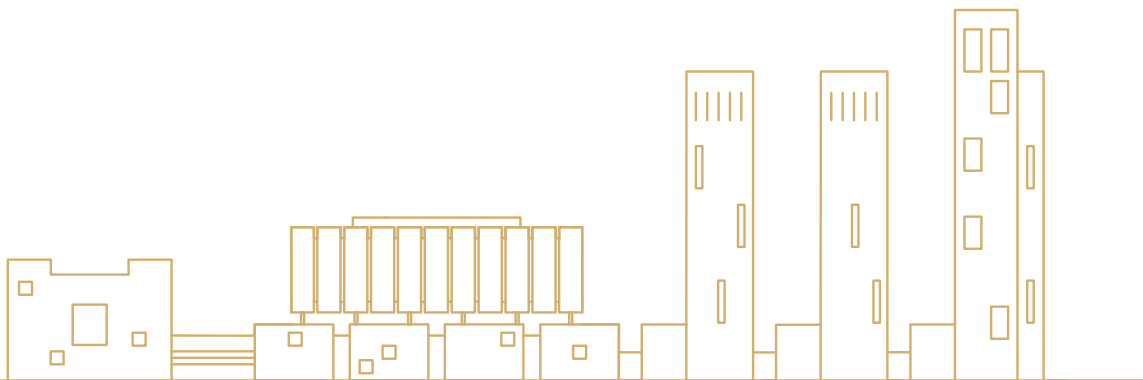
Okoljski kazalniki za vodo, odpadke, papir, ogrevanje in električno energijo ustrezajo tistim iz leta 2023. Spremembe so merjene v primerjavi z letom 2015, ki je referenčno leto za sistem EMAS.

Natančneje, kar zadeva **porabo energije**, ker so bili varčevalni ukrepi, povezani z vojno v Ukrajini, podaljšani, je Sodišče ponovno zabeležilo znatno zmanjšanje porabe električne energije in ogrevanja. Poleg tega je Sodišče doseglo svoje ambiciozne cilje na področju **porabe papirja**. Leta 2023 se je uporaba pisarniškega papirja (če ne štejemo publikacij, naročenih zunanjim izvajalcem) zmanjšala za 55,2 % v primerjavi z ravno pred krizo leta 2019; ta trend se je ohranil zaradi sprememb v navadah ter nadaljevanja digitalizacije postopkov in dokumentov.

Čeprav je Sodišče ponovno začelo opravljati vse dejavnosti, vključno z obiski zunanjih oseb, je bil ugotovljen trend stabilizacije emisij CO₂ zaradi raznolikih projektov, pa tudi zaradi ozaveščanja in dejavnega sodelovanja osebja v zvezi s politiko EMAS.

Ekvivalent polnega delovnega časa (ETP)

je enota, ki omogoča merjenje poklicne dejavnosti, neodvisno od razlik v številu tedenskih delovnih ur vsakega uslužbenca zaradi različnih ureditev dela.

Izboljšanje sortiranja odpadkov in zmanjšanje uporabe plastičnih proizvodov za enkratno uporabo

vel'OH!

Sodelovanje v sistemu souporabe koles Vel'OH in podpora kolesarjenju ter vožnji z vlakom za čezmejne delavce; namestitve polnilnih postaj za električna vozila

Zmanjšanje porabe papirja
↓ 63 % kg/ETP

Zmanjšanje porabe vode
↓ 20 % m³/ETP

Zmanjšanje količine odpadkov iz pisarn in restavracij
↓ 43,2 % kg/ETP

Izboljšanje ogrevalne, prezračevalne in klimatske infrastrukture

Zmanjšanje porabe električne energije
↓ 28,7 % kWh/ETP

Zmanjšanje porabe energije za ogrevanje
↓ 33,5 % kWh/ETP

3466 m²
fotonapetostnih celic za proizvodnjo
380.758 kWh
to ustreza letnim potrebam 69 družin

Zmanjšanje emisij ogljika
↓ 30,2 % kg CO₂/ETP

5

Pogled v prihodnost

Prvi izziv leta 2025 bo zagotoviti popoln uspeh **izvajanja delnega prenosa pristojnosti za predhodno odločanje na Splošno sodišče**, ki se uporablja od 1. oktobra 2024, in zadnje faze reforme sodnega sistema Unije. Sodišče bo poskrbelo za to, da bodo vse službe zagotavljale učinkovito in kakovostno podporo Splošnemu sodišču, da bo to lahko te zadeve obravnavalo v optimalnih pogojih.

Poleg tega bo Sodišče v odziv na pričakovano kratkoročno in srednjeročno povečanje števila zadev nadaljevalo **digitalizacijo sodnih in upravnih postopkov** za uspešnost in učinkovitost svoje uprave. Še naprej bo izkoriščalo možnosti, ki jih ponujajo inovativne tehnologije, pri čemer bo ravnalo s previdnostjo, ki jo zahteva sodna narava njegovega poslanstva, ter si prizadevalo za vrednotenje strokovnega znanja in talentov sodelavcev.

Leto pa bo zaznamovano tudi z novimi **projekti, namenjenimi državljanom**, v okviru politike Sodišča glede preglednosti in dostopa do informacij. Da bi Sodišče povečalo preglednost svoje sodne in upravne dejavnosti, bo diverzificiralo in prenovilo svoje komunikacijske kanale. Tako bo institucija izvedla reformo svojega spletnega mesta, da bi odgovorila na potrebe pravnih strokovnjakov in medijev ter širše javnosti. Poleg tega bo Sodišče, da bi vsem državljanom, tudi mlajšim generacijam, olajšalo razumevanje svojega delovanja in odločitev, uvedlo spletno avdiovizualno platformo, imenovano Curia web TV, ki bo prenašala programe, kjer se bo pojasnjevala njegova dejavnost.

Evropska unija bo leta 2025 praznovala **trideseto obletnico pristopa Avstrije, Finske in Švedske**. Sodišče bo obeležilo to četrto širitev Evropske unije, s katero se je prebivalstvo Evropske unije po skoraj desetih letih po pristopu Španije in Portugalske ter po potrditvi na podlagi referendumov v treh zadevnih novih državah povečalo na 370 milijonov državljanov, njeno geografsko območje pa znatno razširilo proti severni in srednji Evropi. Pojasnjene bodo okoliščine pristopa teh treh držav, pomen tega pristopa in njegove posledice za vsako od njih, pri čemer bodo sodelovali ugledni predstavniki držav, v čast katerih bo konferenca potekala.

Nazadnje, Sodišče bo nadaljevalo **intenziven dialog**, ki ga vodi **z nacionalnimi sodišči** že več kot 70 let, da bi zagotovilo doslednost in enotno uporabo evropskega prava.

Ta dialog bo potekal zlasti v okviru Pravosodne mreže Evropske unije z ustavnimi in vrhovnimi sodišči ter v okviru Forumov nacionalnih sodnikov, ki se vsako leto organizira v njegovih prostorih.

Septembra 2025 bo v Sofiji soorganiziralo tudi konferenco „EUnited in diversity“. Po prvi izvedbi leta 2021 v Rigi in leta 2023 v Haagu bo tretja izvedba zaznamovala nadaljevanje tega že tradicionalnega srečanja, ki poteka vsaki dve leti, njegova tema pa bo „Vloga ustavnega sodstva v skupnem pravnem redu Evropske unije“.

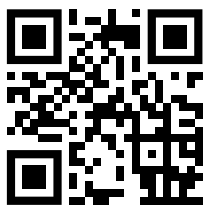

6

Ostanite povezani!

Dostop do iskalnika sodne prakse Sodišča in Splošnega sodišča prek spletnega mesta Curia:

curia.europa.eu

Novosti v zvezi s sodno prakso in institucijo spremljajte:

s prebiranjem **sporočil za medije** na naslovu:

curia.europa.eu/jcms/PressRelease

s prijavo na tok **RSS** Sodišča:

curia.europa.eu/jcms/RSS

s sledenjem računu institucije na **X**:

[CourUEPresse](https://twitter.com/CourUEPresse) ali [EUCourtPress](https://twitter.com/EUCourtPress)

s sledenjem računu institucije na **Mastodonu**:

curia.social-network.europa.eu/@Curia

s sledenjem računu na **LinkedInu**:

linkedin.com/company/european-court-of-justice

s prenosom **aplikacije CVRIA** za pametne telefone in tablice

s prebiranjem **Zbirke odločb**:

curia.europa.eu/jcms/EuropeanCourtReports

Za več podrobnosti v zvezi z dejavnostjo institucije:

obiščite stran v zvezi z **letnim poročilom**:

curia.europa.eu/jcms/AnnualReport

oglejte si videoposnetke na spletni strani **YouTube**:

<https://www.youtube.com/@CourtofJusticeEU>

Dostop do dokumentov institucije:

zgodovinski arhiv:

curia.europa.eu/jcms/archive

upravni dokumenti:

curia.europa.eu/jcms/documents

Obisk sedeža Sodišča Evropske unije:

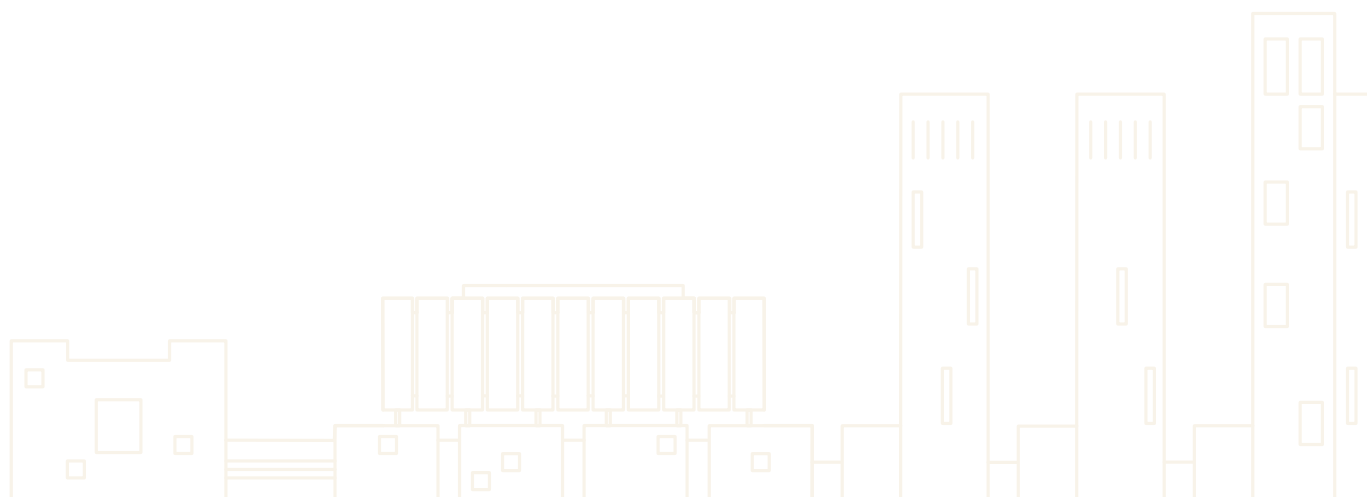
Institucija zainteresiranim osebam ponuja **programe obiskov**, posebej prilagojene interesom posamezne skupine (udeležba na obravnavi, vodeni ogledi stavb ali umetniških del, študijski obiski, obiski na daljavo):

curia.europa.eu/jcms/visits

Za kakršne koli informacije v zvezi z institucijo

nam pišite prek **kontaktnega obrazca**:

curia.europa.eu/jcms/contact

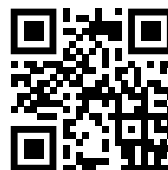
SODIŠČE EVROPSKE UNIJE

Sodišče Evropske unije

L-2925 Luxembourg

Tel. +352 4303-1

curia.europa.eu

Rokopis je bil dokončan februarja 2025. / Stanje podatkov na dan 31. decembra 2024

Oblikovanje: Sodišče Evropske unije / Direktorat za komuniciranje / Oddelek za objave in elektronske medije, 2025

Niti Sodišče Evropske unije niti osebe, ki delujejo v njegovem imenu, niso odgovorne za uporabo podatkov iz te publikacije.

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2025

© Evropska unija, 2025

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Fotografije/ilustracije:

Slikovno gradivo © Evropska unija, razen če ni navedeno drugače. Strani 9, 12, 13, 83: © shutterstock.com; strani 11: Lietuvos nacionalinis muziejus / fotografija: © Gediminas Trečiokas; strani 94–95: fotografija: Gediminas Karbauskis

Za vsako uporabo ali reprodukcijo fotografij ali drugega gradiva, ki ni zaščiteno z avtorskimi pravicami Evropske unije, je treba pridobiti dovoljenje neposredno od imetnikov pravic.

Print	ISBN 978-92-829-4820-0	ISSN 2467-1428	doi:10.2862/2855446	QD-01-24-003-SL-C
PDF	ISBN 978-92-829-4819-4	ISSN 2467-1657	doi:10.2862/8570908	QD-01-24-003-SL-N
HTML	ISBN 978-92-829-4818-7	ISSN 2467-1657	doi:10.2862/6044011	QD-01-24-003-SL-Q

SODIŠČE
EVROPSKE UNIJE

Direktorat za komuniciranje
Oddelek za objave in elektronske medije

